

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year) पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Sahitya
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	साहित्यम्-01	Total Hours	60
Subject Code	4101	Total Credits	04
Subject Type	Major -4101 Minor-4401	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- दशरूपकम् (तृतीय-चतुर्थी प्रकाशौ)

Course Objectives Student will be able to	- दशरूपकाणां लक्षणात्मकः परिचयः भवेत् । - रसस्वरूपज्ञानं भवेत् । - शान्तरसखण्डनज्ञानं भवेत् । - रसभेदज्ञानं भवेत् । - नाट्यवृत्तीनां व्यभिचारिभावादीनां च ज्ञानं भवेत् ।				
COURSE CONTENT					
UNIT	TITLE		Weightage	Hours	Credits
1	तृतीयप्रकाशस्य १ तः ३८ कारिकाः		25	15	1
2	तृतीयप्रकाशस्य ३९ तः ७६ कारिकाः		25	15	1
3	चतुर्थप्रकाशस्य १ तः ४३ कारिकाः		25	15	1
4	चतुर्थप्रकाशस्य ४४ तः समाप्तिं यावत्		25	15	1
Course Outcome	- दशरूपकाणां लक्षणात्मकः परिचयः भविष्यति । - रसस्वरूपज्ञानं भविष्यति । - शान्तरसखण्डनज्ञानं भविष्यति । - रसभेदज्ञानं भविष्यति । - नाट्यवृत्तीनां व्यभिचारिभावादीनां च ज्ञानं भविष्यति ।				
References:	1 धनञ्जयविरचितं दशरूपकम्, सम्पादकः – लोकमणि दाहाल, चौखम्बा प्रकाशन 2 धनञ्जयविरचितं दशरूपकम्, सम्पादकः – भोलाशंकर व्यास, चौखम्बा प्रकाशन 3 धनञ्जयविरचितं दशरूपकम्, गुजराती भाषान्तर सहित, सरस्वती पुस्तक भंडार				

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Sahitya
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	साहित्यम्-01	Total Hours	60
Subject Code	4201	Total Credits	04
Subject Type	Major 4201	Paper No	02

Name of the Text Book :- बोधायनविरचितं भगवदज्जुकीयम् (प्रहसनम्) सम्पूर्णम्

Course Objectives Student will be able to	- प्रहसनस्य स्वरूपं लक्षणं च ज्ञायेत् । - बोधायनस्य जीवनपरिचयः भवेत् । - हास्यरसप्रकाराः ज्ञायेरन् । - प्रहसने पात्राणां वैशिष्ट्यं ज्ञायेत् । - तत्कालीन समाजदर्शनं भवेत् । - हास्यरसास्वादः भवेत् । - संवादस्य वैशिष्ट्यं ज्ञायेत् ।
---	--

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	ग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च परिचयः, ग्रन्थस्य वैशिष्ट्यम्, प्रहसनस्य लक्षणानि, भगवदज्जुकीयस्य प्रहसनत्वेन मूल्याङ्कनं च	25	15	1
2	भगवदज्जुकीयम् – आरम्भतः द्वादशं पद्यं यावत्	25	15	1
3	भगवदज्जुकीयम् – द्वादशपद्यान्त-संवादतः चतुर्विंशं पद्यं यावत्	25	15	1
4	भगवदज्जुकीयम् – चतुर्विंशपद्यान्त-संवादतः आन्तं यावत्	25	15	1

Course Outcome	- प्रहसनस्य स्वरूपज्ञानं लक्षणज्ञानं च ज्ञास्यते । - भगवदज्जुकीयकर्तुः परिचयः भविष्यति । - हास्यरसप्रकारज्ञानं भविष्यति । - तत्कालीन समाजदर्शनं भविष्यति । - प्रहसने पात्राणां वैशिष्ट्यज्ञानं भविष्यति । - हास्यरसास्वादः भविष्यति । - संवादस्य वैशिष्ट्यज्ञानं भविष्यति ।
-----------------------	---

References:	1 बोधायनविरचितं भगवदज्जुकीयं प्रहसनम्, सम्पादकः – प्रो. कमलेश कुमार चोकसी, सरस्वती पुस्तक भण्डार, अमदावाद 2 बोधायनविरचितं भगवदज्जुकीयं प्रहसनम्, सम्पादकः – प्रभाकर शास्त्री, मणिमंजरी प्रकाशन, हैदराबाद
--------------------	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Sahitya
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	साहित्यम्-01	Total Hours	60
Subject Code	4301	Total Credits	04
Subject Type	Major 4301	Paper No	03

Name of the Text Book :- प्रास्ताविकविलासः

Course Objectives Student will be able to	- अन्योक्तिकाव्यविधायां प्रतीकानां महत्त्वज्ञानं भवेत् । - अन्योक्तिमाध्यमेन भावात्मकतायाः विकासः सम्भवेत् । - हंस-गज-कोकिलादिश्रेष्ठानां स्वभावज्ञानं भवेत् । - नीतिरीतिज्ञानं भवेत् । - काव्यरसास्वादः सम्भवेत् ।				
COURSE CONTENT					
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits	
1	प्रास्ताविकविलासस्य ४६ तः ६५ पद्यानि।	25	15	1	
2	प्रास्ताविकविलासस्य ६६ तः ८५ पद्यानि।	25	15	1	
3	प्रास्ताविकविलासस्य ८६ तः १०५ पद्यानि।	25	15	1	
4	प्रास्ताविकविलासस्य १०६ तः अन्तं यावत् पद्यानि।	25	15	1	
Course Outcome	- अन्योक्तिकाव्यविधायां प्रतीकानां महत्त्वज्ञानम्। - अन्योक्तिमाध्यमेन भावात्मकतायाः विकासः। - हंस-गज-कोकिलादिश्रेष्ठानां स्वभावज्ञानम्। - नीतिरीतिज्ञानम्। - काव्यरसास्वादः।				
References:	1 पण्डितराजजगन्नाथविरचितः भामिनीविलासः (तत्र प्रास्ताविकविलासः), वेङ्कटेश्वर प्रेस, खेमराज कृष्णदास, मुंबई 2 पण्डितराजजगन्नाथविरचितः भामिनीविलासः (तत्र प्रास्ताविकविलासः), उस्मानिया युनिवर्सिटी, हैदराबाद 3 पण्डितराजजगन्नाथविरचितः भामिनीविलासः (तत्र प्रास्ताविकविलासः), चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी				

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Ved Vedang
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वेद:-02	Total Hours	60
Subject Code	4102	Total Credits	04
Subject Type	Major -4102 Minor-4402	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- वेदभाष्यकाराः, काण्वसंहिता भाष्यभूमिका

Course Objectives Student will be able to		प्रश्नपत्रेऽस्मिन् पूर्वपाश्चात्य-वेदभाष्यकाराणां परिचयेन वेदार्थप्रवृत्तिनिमित्तानि आधारतत्त्वानि च पूर्वपाश्चात्यविद्वद्भिः अवलम्ब्य छात्रैरवगम्यन्ते येनात्र तुलनात्मक-शोधप्रवृत्तिरुपजायते छात्रेष्विति प्रयोजनं फलञ्च ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS					
UNIT	TITLE		Weightage	Hours	Credits
1	प्राच्यभाष्यकाराः		25	15	1
2	पाश्चात्यभाष्यकाराः		25	15	1
3	सायणाचार्यकृता काण्वसंहिताभाष्यभूमिका(अर्धभागं यावत्)		25	15	1
4	सायणाचार्यकृता काण्वसंहिताभाष्यभूमिका(अर्धभागतः - पूर्णभागं यावत्)		25	15	1
Course Outcome		● प्रश्नपत्रेऽस्मिन् पूर्वपाश्चात्य-वेदभाष्यकाराणां परिचयेन वेदार्थप्रवृत्तिनिमित्तानि आधारतत्त्वानि च पूर्वपाश्चात्यविद्वद्भिः अवलम्ब्य छात्रैरवगम्यन्ते येनात्र तुलनात्मक-शोधप्रवृत्तिरुपजायते छात्रेष्विति प्रयोजनं फलञ्च ।			
References:		1. केचन वेद भाष्यकाराः धर्ममनीषिणश्च, नवजीवन पब्लिकेशन, नवजीवन काम्प्लेक्स, निवाई, जयपुर-२०१७, Ph-01438-222127, 228377 2. वैदिक साहित्य और संस्कृति, आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा संस्थान, 37 बी., रवीन्द्रपुरी, दुर्गाकुण्ड, वाराणसी 221005 । 3. चतुर्वेदभाष्यभूमिका			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Ved Vedang
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वेद:-02	Total Hours	60
Subject Code	4202	Total Credits	04
Subject Type	Major 4202	Paper No	02

Name of the Text Book :- यास्ककृतनिरुक्तम्

Course Objectives Student will be able to	शास्त्रिकक्षायामेव भारतीयभाषाविज्ञानेन सह छात्राः परिचिताः भवन्ति, वेदार्थप्रक्रियाः निरुक्तिशैल्या निर्वचनशैल्या च ते परिचिता भवेयुः विशेषवैदिकपदानामर्थावगमने च छात्राः रुचिशीलाः भवेयुः ।
---	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	यास्ककृतनिरुक्तस्य प्रथमाध्यायस्य प्रथमद्वितीय पादौ ।	25	15	1
2	यास्ककृतनिरुक्तस्य प्रथमाध्यायस्य तृतीय चतुर्थ पादौ ।	25	15	1
3	यास्ककृतनिरुक्तस्य प्रथमाध्यायस्य पञ्चमषष्ठ पादौ ।	25	15	1
4	यास्ककृतनिरुक्तस्य द्वितीयाध्यायस्य प्रथमद्वितीयपादौ ।	25	15	1

Course Outcome	- शास्त्रिकक्षायामेव भारतीयभाषाविज्ञानेन सह छात्राः परिचिताः भवन्ति, वेदार्थप्रक्रियाः निरुक्तिशैल्या निर्वचनशैल्या च ते परिचिता भविष्यन्ति । - विशेषवैदिकपदानामर्थावगमने च छात्राः रुचिशीलाः भविष्यन्ती फलमस्य ग्रन्थस्यास्मिन् प्रश्नपत्रपाठनेन ।
-----------------------	--

References:	- निरुक्तम्, दुर्गाचार्यकृत-ऋज्वर्याख्यव्याख्यानसारिण्या श्रीमुकुन्दशर्मणा निरुक्तविवृत्या सह प्रकाशितम्, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, 38 यू.ए., बंगालोरोड, जवाहरनगर, दिल्ली 110007. - The Nighantu and the Nirukta of Sri Yaskacharya, Lakshman Sarup, MLBD, 41 U.A., Bungalow Road, Jawahar Nagar, Delhi 110007. - निरुक्तम्, डा. उमाशङ्करशर्मा 'ऋषि', चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी 221001. - हिन्दी-निरुक्त (1, 2, 7 अध्याय), डा. कपिलदेवशास्त्री, साहित्यभण्डार, सुभाष बाजार, मेरठ 250002 । - The Etymologies of Yaska, Siddheswar Varma, Vishveshvarananda Institute Publication, VVRI, Sadhu Ashram, Hoshiarpur, Punjab. - Yaska's Nirukta and the Science of Etymology: An Historical and Oriental Survey, Bishnupada Bhattacharya, Firma K. L. Mukhopadhyay, Calcutta. - Critical Studies in the Phonetic Observations of Indian Grammarians, Siddheswar Varma, Munshi Ram Manohar Lal Oriental Publishers and Booksellers, Nai Sarak, Delhi 6. - A Practical Vedic Dictionary, Surya Kanta, Oxford University Press, USA. - Vedic Index of Names and Subjects (Vol. I & II), A. A. Macdonell and A. B. Keith, MLBD, Delhi 110007. - वैदिक कोश (भाग 1, 2, 3), पं चन्द्रशेखर उपाध्याय एवं अनिल कुमार उपाध्याय, नाग प्रकाशक, 11 ए/यू. ए., जवाहर नगर, दिल्ली 110007 ।
--------------------	--

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Ved Vedang
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वेद:-02	Total Hours	60
Subject Code	4302	Total Credits	04
Subject Type	Major 4302	Paper No	3

Name of the Text Book :-

Course Objectives Student will be able to	- यज्ञस्य परिभाषा-प्रकाराणां ज्ञानं भवेत् । - श्रौतयज्ञानां महत्त्वस्य च ज्ञानं भवेत् । - विविधकुण्डज्ञानं भवेत् । - विविधमन्त्राणां ज्ञानं भवेत् ।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	यज्ञस्य परिभाषा, प्रकाराः, महत्त्वञ्च	25	15	1
2	विविधश्रौतयज्ञानां महत्त्वं परिचयश्च	25	15	1
3	कुण्डमण्डपपरिचयः	25	15	1
4	मन्त्रसंहिता-१ तः १२५ मन्त्राः	25	15	1

Course Outcome	• यज्ञस्य परिभाषा-प्रकाराणां ज्ञानं भविष्यति। • श्रौतयज्ञानां महत्त्वस्य च ज्ञानं भविष्यति। • विविधकुण्डज्ञानं भविष्यति। • विविधमन्त्राणां ज्ञानं भविष्यति।
References:	1. यज्ञमीमांसा, चौखम्बा प्रकाशन 2. श्रौतयज्ञपरिचयः, चौखम्बा प्रकाशन 3. कुण्डमण्डपसिद्धिः, लक्ष्मीशङ्करशुक्ल, वडोदरा 4. मन्त्रसंहिता, चौखम्बा प्रकाशन

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Puran
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पुराणेतिहास:-03	Total Hours	60
Subject Code	4103	Total Credits	04
Subject Type	Major -4103 Minor-4403	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, तृतीयः स्कन्धः(नियताध्यायाः)

Course Objectives Student will be able to	• भगवान्-भक्तयोः सम्बन्धं ज्ञानं भवेत् । • सृष्टिप्रक्रियायाः विस्तृतं रूपं ज्ञायेरन् । • साङ्ख्य-योगदर्शनस्य परिचयः भवेत् । • पुत्रोऽपि मातरं पाठयतीति प्रसङ्गेन ज्ञानस्य महत्त्वं ज्ञायेरन् ।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	तृतीयः स्कन्धः, अध्यायाः १ तः ६	25	15	1
2	अध्यायाः २३ तः २५	25	15	1
3	अध्यायाः २८ तः २९	25	15	1
4	अध्यायाः ३० तः ३३	25	15	1

Course Outcome	• उद्धवविदुरयोः सङ्गमेन भक्तगुणानां बोधः । • नवविध-दशविधसृष्टिवर्णनेन जगतः परिचयः । • कपिलोपाख्यानेन साङ्ख्य-योगदर्शनस्य परिचयः । • विदुर-मैत्रेयसंवादेन ज्ञानभक्तयोः महत्त्वम् ।
-----------------------	---

References:	1. अनेकटीकोपेतभागवतम् । 2. श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, गीताप्रेस गोरखपुर प्रकाशनम् । 3. श्रीशुकसंहिता ।
--------------------	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Puran
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पुराणेतिहास:-03	Total Hours	60
Subject Code	4203	Total Credits	04
Subject Type	Major 4203	Paper No	02

Name of the Text Book :- महाभारतम्, नलोपाख्यानम् (५२ तः ६६ अध्यायाः)

Course Objectives Student will be able to	- विशालकायस्य ग्रन्थस्य महाभारतस्य परिचयः । - वेदव्यासस्य कर्मनिष्ठां शास्त्रनिष्ठां च ज्ञायेरन् । 'यन्न भारते तन्न भारते तस्य प्रत्यक्षं प्रमाणम् । - पुराणेतिहासयोः भेदः इतिहासत्वेन परिचयः । - महाभारतग्रन्थस्य परिचयः ।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	नलोपाख्यानम्, अध्यायाः ५२ तः ५६	25	15	1
2	अध्यायाः ५७ तः ५९	25	15	1
3	अध्यायाः ६० तः ६२	25	15	1
4	अध्यायाः ६३ तः ६६	25	15	1

Course Outcome	- गुणानां ग्रहणं कर्तव्यं न तु बाह्यरूपस्य तस्य प्रमाणं भविष्यति । - सत्युगस्य चरित्रपठनेन तत्कालीनसमाजस्य दर्शनं भविष्यति । - दाम्पत्यजीवने परस्परं समर्पणं महत्त्वपूर्णं वर्तते तस्य बोधः भविष्यति । - हंसस्य पात्रेण पशु-पक्षीणां मानवजीवने योगदानं तस्य प्रमाणं भविष्यति ।
References:	- भाण्डारकर ऑरिएण्टल इन्स्टिट्यूट ऑफ पुणे - महाभारतम्, गीताप्रेस गोरखपुर

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Puran
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पुराणेतिहास:-03	Total Hours	60
Subject Code	4303	Total Credits	04
Subject Type	Major 4303	Paper No	03

Name of the Text Book :- महाभारते उद्योगपर्व (प्रजागर- एवं सनत्सुजात -उपपर्वणि) अध्यायाः -३३ तः ४६

Course Objectives Student will be able to	• महाभारतस्य परिचयो भवेत् । • विदुरगीतायाः माहात्म्यं भवेत् । • विदुरस्य उपदेशः प्रेरकः स्यात् । • महाभारतान्तर्गतानां गीतानां पठनं भवेत् ।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	महाभारतस्य संक्षिप्तपरिचयः - ३३ तः ३५	25	15	1
2	३६ तः ३८	25	15	1
3	३९ तः ४१	25	15	1
4	४२ तः ४६	25	15	1

Course Outcome	• स्वधर्मज्ञानाधारेण ब्रह्मविद्यां प्राप्स्यन्ति । • गुणदोषयोः भेदं ज्ञास्यन्ति । • विदुरगीताज्ञानाधारेण उत्तमः नागरिकः भविष्यति । • महाभारतान्तर्गतानां गीतानां पठनेन संशोधनदृष्टिं प्राप्नुवन्ति । • पुराणपरम्परां ज्ञास्यन्ति ।
-----------------------	--

References:	1. पुराणविमर्शः । 2. पुराणपर्यालोचनम् । 3. महाभारतम् -तृतीयखण्डः - गीताप्रेस गोरखपुर । 4. महर्षिवेदव्यास विरचितमहाभारत-उद्योगपर्व-2, संपादकः- दिनकर जोषी, प्रकाशकः- प्रवीणपुस्तकभंडारः राजकोट 5. शास्त्रपरिचायिका ।
--------------------	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Vyakaran
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	नव्यव्याकरणम्-04	Total Hours	60
Subject Code	4104	Total Credits	04
Subject Type	Major -4104 Minor-4404	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- **वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी**

Course Objectives Student will be able to	1. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कृत्-प्रत्ययानां कर्तरि कारके विधानज्ञाने समर्थाः भवेयुः। 2. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कर्तृभिन्ने कारके कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञाने समर्थाः भवेयुः। 3. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः भावेऽर्थे कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञाने समर्थाः भवेयुः। 4. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितानां विशेष पंक्तीनां (फक्कीनाम्) अर्थज्ञाने समर्थाः भवेयुः। 5. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणप्रयोगे समर्थाः भवेयुः। 6. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च प्रत्युदाहरणज्ञाने समर्थाः भवेयुः। 7. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणेषु समन्वयज्ञाने प्रत्युदाहरणेषु समन्वयज्ञाने समर्थाः भवेयुः।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	पूर्वकृदन्तप्रकरणम्- 3136 तः 3160 पर्यन्तम्।	25	15	1
2	पूर्वकृदन्तप्रकरणम्-उत्तरकृदन्तप्रकरणञ्च – 3161 तः 3185 पर्यन्तम्।	25	15	1
3	उत्तरकृदन्तप्रकरणम् – 3186 तः 3210 पर्यन्तम्।	25	15	1
4	उत्तरकृदन्तप्रकरणम् – 3211 तः 3232 पर्यन्तम्।	25	15	1

Course Outcome	1. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कृत्-प्रत्ययानां कर्तरि कारके विधानज्ञानम्। 2. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कर्तृभिन्ने कारके कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञानम्। 3. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः भावेऽर्थे कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञानम्। 4. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितानां विशेषपंक्तीनां (फक्कीनाम्) ज्ञानम्। 5. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणज्ञानम्। 6. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च प्रत्युदाहरणज्ञानम्। 7. पूर्वकृदन्तप्रकरण-उत्तरकृदन्तप्रकरणयोः निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणेषु समन्वयज्ञानं प्रत्युदाहरणेषु समन्वयज्ञानम्।
-----------------------	---

References:	1. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी बालमनोरमा-तत्त्वबोधिनीसहिता, सम्पादकः - श्रीमद्भिरधरशर्मा, श्रीपरमेश्वरानन्दशर्मा, मोतिलाल बनारसीदास, नई दिल्ली। 2. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी श्रीधरमुखोल्लासिनी हिंदी व्याख्या-समन्विता, व्याख्याकारः - श्रीगोविन्दाचार्यः (7 खंड), चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी। 3. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (मूल मात्र), सम्पादकः - गोपालदत्तपांडेयः, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी। 4. लघुसिद्धान्तकौमुदी- भीमसेन शास्त्री 5. कृत्प्रत्ययविमर्शः- प्रो. गोपबन्धुमिश्रः प्राप्तिस्थानम्- संस्कृतप्रचारपरिषद्, मारुतिमन्दिरम्, प्रकाशपुरी आरा (बिहार)-802301 अन्य प्राप्तिस्थान- चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी-221001। दूरभाष- 0542-2420404 चौखम्बा ओरियन्टलिया, वाराणसी-221001। दूरभाष- 0542-2333476, 2334356
--------------------	--

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Vyakaran
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	नव्यव्याकरणम्-04	Total Hours	60
Subject Code	4204	Total Credits	04
Subject Type	Major 4204	Paper No	02

Name of the Text Book :- **वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी**

Course Objectives Student will be able to	1. गिजन्तप्रकरणस्य 2575 तः नामधातुप्रकरणस्य 2677 यावत् पठितानां सूत्राणाम् अर्थज्ञानसम्पादने समर्थाः भवेयुः। 2. गिजन्तप्रकरणस्य 2575 तः नामधातुप्रकरणस्य 2677 यावत् पठितानां वार्तिकानाम् अर्थज्ञानसम्पादने समर्थाः भवेयुः। 3. गिजन्तप्रकरणस्य 2575 तः नामधातुप्रकरणस्य 2677 यावत् पठितानां पङ्क्तीनाम् (फक्कीकानाम्) अर्थज्ञानसम्पादने समर्थाः भवेयुः। 4. गिजन्तप्रकरणस्य 2575 तः नामधातुप्रकरणस्य 2677 यावत् पठितानाम् उदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च समन्वयपूर्वकं सिद्धिप्रक्रियायाः ज्ञानसम्पादने समर्थाः भवेयुः। 5. गिजन्तप्रकरणस्य 2575 तः नामधातुप्रकरणस्य 2677 यावत् पठितानां प्रत्युदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च प्रवृत्तेर्ज्ञानसम्पादने समर्थाः भवेयुः। 6. गिजन्तप्रकरणादारभ्य नामधातुप्रकरणं यावत् विशेषप्रक्रियायाः ज्ञानप्राप्ते समर्थाः भवेयुः।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	गिजन्तप्रकरणम् – 2575 तः 2600 पर्यन्तम्।	25	15	1
2	गिजन्तप्रकरणं सन्नन्तप्रकरणञ्च – 2601 तः 2628 पर्यन्तम्।	25	15	1
3	यङन्तप्रकरणम् – 2629 तः 2649 पर्यन्तम्।	25	15	1
4	यङ्लुगन्तप्रकरणं नामधातुप्रकरणञ्च – 2650 तः 2677 पर्यन्तम्।	25	15	1

Course Outcome	1. गिजन्तप्रकरणस्य 2575 तः नामधातुप्रकरणस्य 2677 यावत् पठितानां सूत्राणाम् अर्थज्ञानम्। 2. गिजन्तप्रकरणस्य 2575 तः नामधातुप्रकरणस्य 2677 यावत् पठितानां वार्तिकानाम् अर्थज्ञानम्। 3. गिजन्तप्रकरणस्य 2575 तः नामधातुप्रकरणस्य 2677 यावत् पठितानां पङ्क्तीनाम् (फक्कीकानाम्) अर्थज्ञानम्। 4. गिजन्तप्रकरणस्य 2575 तः नामधातुप्रकरणस्य 2677 यावत् पठितानाम् उदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च समन्वयपूर्वकं सिद्धिप्रक्रियायाः ज्ञानम्। 5. गिजन्तप्रकरणस्य 2575 तः नामधातुप्रकरणस्य 2677 यावत् पठितानां प्रत्युदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च प्रवृत्तेर्ज्ञानम्। 6. गिजन्तप्रकरणादारभ्य नामधातुप्रकरणं यावत् विशेषप्रक्रियायाः ज्ञानम्।
-----------------------	---

References:	1. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी बालमनोरमा-तत्त्वबोधिनीसहिता, सम्पादकः - श्रीमद्गिरिधरशर्मा, श्रीपरमेश्वरानन्दशर्मा, मोतिलाल बनारसीदास, नई दिल्ली। 2. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी श्रीधरमुखोल्लासिनी हिंदी व्याख्या-समन्विता, व्याख्याकारः - श्रीगोविन्दाचार्यः (7 खंड), चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी। 3. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (मूल मात्र), सम्पादक - गोपालदत्तपाण्डेयः, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी। 4. लघुसिद्धान्तकौमुदी- भीमसेनशास्त्री
--------------------	--

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Vyakaran
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	नव्यव्याकरणम्-04	Total Hours	60
Subject Code	4304	Total Credits	04
Subject Type	Major 4304	Paper No	03

Name of the Text Book :- **वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी**

Course Objectives Student will be able to	- बहुव्रीहिसमासप्रकरणस्य (सूत्रसंख्या – 829 तः 900) निर्धारितसूत्राणां अर्थज्ञानसम्पादनेन सह सिद्धिप्रक्रियायाः ज्ञानसम्पादने समर्थाः भवेयुः । - द्वन्द्वसमासप्रकरणस्य एकशेषप्रकरणस्य च (सूत्रसंख्या – 901 तः 939) निर्धारित सूत्रैः वार्तिकैश्च तत्तत्प्रत्ययानां ज्ञानसम्पादने समर्थाः भवेयुः । - सर्वसमासप्रकरणस्य अलुक्समासप्रकरणस्य च (सूत्रसंख्या – 940 तः 984) पठितानां सूत्राणां उदाहरणानां च समन्वयपूर्वकं सिद्धिप्रक्रियायाः ज्ञानसम्पादने समर्थाः भवेयुः ।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	बहुव्रीहिसमासप्रकरणम् (सूत्रसंख्या – 829 तः 864)	25	15	1
2	बहुव्रीहिसमासप्रकरणम् (सूत्रसंख्या – 865 तः 900)	25	15	1
3	द्वन्द्वसमासप्रकरणम्, एकशेषप्रकरणम् (सूत्रसंख्या – 901 तः 939)	25	15	1
4	सर्वसमासप्रकरणम्, अलुक्समासप्रकरणम् (सूत्रसंख्या – 940 तः 984)	25	15	1

Course Outcome	- बहुव्रीहिसमासप्रकरणस्य सूत्र संख्या 829 तः 900 पर्यन्तं पठितानां सूत्राणाम् अर्थज्ञानम् । - द्वन्द्वसमासप्रकरणस्य एकशेषप्रकरणस्य च सूत्र संख्या 901 तः 939 पर्यन्तं पठितानां सूत्राणाम् अर्थज्ञानम् । - बहुव्रीहिसमासप्रकरणादारभ्य अलुक्समासप्रकरणं यावत् ससूत्रं प्रयोगाणाम् अभ्यासः ।
-----------------------	---

References:	- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी बालमनोरमा-तत्त्वबोधिनीसहिता, सम्पादकः – श्रीमद्विरिधिरशर्मा, श्रीपरमेश्वरानन्दशर्मा, मोतिलाल बनारसीदास, नई दिल्ली - वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (मूल मात्र) सम्पादकः – गोपालदत्त पाण्डेय, चोखम्बा विद्याभवन, वाराणसी ।
--------------------	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Falit Jyotish -05	Total Hours	60
Subject Code	4105	Total Credits	04
Subject Type	Major -4105 Minor-4405	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- बालबोधज्योतिषसारसमुच्चयः

Course Objectives Student will be able to		• ज्योतिषशास्त्रस्य प्रारम्भिकज्ञानार्थम् । • वास्तुमुहूर्त प्रारम्भिकज्ञानार्थम् । • तीर्थयात्रामहूर्तज्ञार्थम् । • शुभाशुभयोगज्ञानार्थम् ।		
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	सम्बत्सरादि पञ्चाङ्गविचारप्रकरणम्	25	15	1
2	शुभाशुभयोगज्ञानप्रकरणम्	25	15	1
3	तीर्थयात्राप्रकरणम्	25	15	1
4	वास्तुमुहूर्तविचारप्रकरणम्, शास्त्रार्थप्रकरणम्	25	15	1
Course Outcome		• ज्योतिषशास्त्रस्य प्रारम्भिकज्ञानं भविष्यति । • वास्तुमुहूर्त प्रारम्भिकज्ञानं भविष्यति । • तीर्थयात्रामहूर्तज्ञानं भविष्यति । • शुभाशुभयोगज्ञानम् भविष्यति ।		
References:		➤ बालबोधज्योतिषसारसमुच्चयः, शास्त्री यज्ञदत्त दुर्गाशंकर ठाकर, शास्त्री दुर्गाशंकर संस्कृत पुस्तकालय, बालुकेश्वर संस्कृत पाठशाला, 29, बाणगंगा, मुंबई		

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Falit Jyotish -05	Total Hours	60
Subject Code	4205	Total Credits	04
Subject Type	Major 4205	Paper No	02

Name of the Text Book :- **ज्योतिषशास्त्रस्येतिहासः**

Course Objectives Student will be able to	- ज्योतिषशास्त्रस्य परिचयज्ञानार्थम् । - शास्त्रस्य प्राचीनस्वरूपज्ञानार्थम् । - ज्योतिषशास्त्रस्य आचार्याणां परिचयज्ञानार्थम् । - ज्योतिषस्य विविधेषु विभागेषु प्रतिपादितानां सिद्धान्तानां ज्ञानार्थम् । - कालानुसारं सिद्धान्तानां समीक्षात्मकम् अध्ययनार्थम् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	प्रारम्भतः वेदाङ्गत्वेन ज्योतिषमिति प्रकरणपर्यन्तम् सिद्धान्तस्कन्धस्य परिचयः	25	15	1
2	ज्योतिषस्य सिद्धान्तस्कन्धतः ज्योतिषस्य संहितास्कन्धपर्यन्तम्	25	15	1
3	ज्योतिषस्य होरास्कन्धः	25	15	1
4	विशिष्टज्योतिर्विदां सङ्क्षिप्तः परिचयः	25	15	1
Course Outcome	- ज्योतिषशास्त्रस्य परिचयः ज्ञास्यते । - ज्योतिषशास्त्रस्य विभिन्नाचार्याणां परिचयः ज्ञास्यते । - शास्त्रस्य विभिन्नग्रन्थानां परिचयः ज्ञास्यते । - आचार्यैः प्रतिपादितानां सर्वेषां तथ्यानां ज्ञानवशात् छात्रैः समीक्षात्मकम् अध्ययनं कर्तुं शक्यते । - ज्योतिषशास्त्रस्य प्राचीनस्वरूपं ज्ञास्यते । - ज्योतिषशास्त्रस्य मुख्यसिद्धान्तानां ज्ञानं करिष्यते ।			
References:	- भारतीयज्योतिषशास्त्रस्येतिहासः, ग्रन्थकारः – आचार्यलोकमणिदहालः प्रकाशकः – चौखम्भासुरभारती, वाराणसी - भारतीय ज्योतिष, ग्रन्थकारः – आचार्यबालकृष्णदीक्षितः, अनुवादकः – शिवनाथ झारखण्डी प्रकाशकः - उत्तरप्रदेश हिन्दी संस्थान लखनऊ - भारतीय ज्योतिष, ग्रन्थकारः - नेमिचन्द्रशास्त्री प्रकाशकः – भारतीय ज्ञानपीठ नई दिल्ली			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2024-25

(आंशिक सुधारो २०२५-२६ थी लागू)

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	फलितज्योतिषम् -05	Total Hours	60
Subject Code	4305	Total Credits	04
Subject Type	Major 4305	Paper No	03

Name of the Text Book :- योगसागरः

Course Objectives Student will be able to	• पुष्टादियोगफलं ज्ञास्यति। • मतङ्गादिविशिष्टयोगफलं ज्ञास्यति। • कुर्बरादिज्ञानं भविष्यति। • प्राथमिकयोगसिद्धान्तानां ज्ञानं भविष्यति।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	श्रीपुष्टयोगफलतः श्रीवत्सयोगफलं यावत्	25	15	1
2	राक्षसयोगफलतः विश्वानन्दयोगफलं यावत्	25	15	1
3	शिवयोगफलतः सिंहयोगफलं यावत्	25	15	1
4	केदारयोगफलतः विनाशहानियोगफलं यावत्	25	15	1
Course Outcome	• पुष्टादियोगफलं ज्ञास्यति। • मतङ्गादिविशिष्टयोगफलं ज्ञास्यति। • कुर्बरादिज्ञानं भविष्यति। • प्राथमिकयोगसिद्धान्तानां ज्ञानं भविष्यति।			
References:	• योगसागरः, सम्पादक - डॉ.गिरिजाशङ्कर शास्त्री, प्रकाशक - चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वास्तुशास्त्रम् -06	Total Hours	60
Subject Code	4106	Total Credits	04
Subject Type	Major -4106 Minor-4406	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- **वास्तुसौख्यम् (१ तः ७ भागाः)** प्राप्येत

Course Objectives Student will be able to	1.अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः मत्स्यपुराणानुसारेण, वराहमिहिरानुसारेण च भूमिपरीक्षणस्य ज्ञानं प्राप्येत् । 2.वास्तुशास्त्रे शल्यज्ञानं, वास्तुचक्रनिरूपणं, कलशवास्तुनिरूपणं, गृहे ग्राहकाष्टज्ञानं च प्राप्येत् । 3. ब्राह्मणादिवर्णचतुष्टयस्य गृहप्रमाणज्ञानम् अपि प्राप्येत् । 4.गृहपिण्डवशात् गृहनक्षत्रतिथिध्रुवादीनां ज्ञानं भवेत् । 5.नृपसचिवयोः द्वारज्ञानं, ब्रह्मणादिवर्णचतुष्टयस्य द्वारप्रमाणं च प्राप्येत् । 6.स्तम्भप्रमाणं, गृहस्याकृतिप्रमाणं, शालाविचारः, आयादिविचारः इत्यादीनां ज्ञानं भवेत् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	वास्तुसौख्यम्- प्रारम्भतः तृतीयभागपर्यन्तम्	25	15	1
2	वास्तुसौख्यम्- चतुर्थभागतः पञ्चमभाग पर्यन्तम्	25	15	1
3	वास्तुसौख्यम्- षष्ठभागः	25	15	1
4	वास्तुसौख्यम्- सप्तमभागः	25	15	1
Course Outcome	1. अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः मत्स्यपुराणानुसारेण, वराहमिहिरानुसारेण च भूमिपरीक्षणस्य ज्ञानं प्राप्स्यति । 2. वास्तुशास्त्रे शल्यज्ञानं, वास्तुचक्रनिरूपणं, कलशवास्तुनिरूपणं, गृहे ग्राहकाष्टज्ञानं च प्राप्स्यति । 3. ब्राह्मणादिवर्णचतुष्टयस्य गृहप्रमाणज्ञानम् अपि प्राप्स्यति । 4. गृहपिण्डवशात् गृहनक्षत्रतिथिध्रुवादीनां ज्ञानं भविष्यति । 5. नृपसचिवयोः द्वारज्ञानं, ब्रह्मणादिवर्णचतुष्टयस्य द्वारप्रमाणं च प्राप्स्यति । 6.स्तम्भप्रमाणं, गृहस्याकृतिप्रमाणं, शालाविचारः, आयादिविचारः इत्यादीनां ज्ञानं भविष्यति ।			
References:	1 वास्तुसौख्यम्- श्रीटोडरमल्लः, सं. आचार्यश्रीकमलकान्तशुक्लः, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालयः, वाराणसी			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वास्तुशास्त्रम् -06	Total Hours	60
Subject Code	4206	Total Credits	04
Subject Type	Major 4206	Paper No	02

Name of the Text Book :- वास्तुमञ्जरी

Course Objectives Student will be able to	1 अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः भूमिदोषज्ञानं, गृहायुर्ज्ञानं, परहस्तगतयोगज्ञानं च प्राप्येत् ।			
	2 गृहस्वामिराशिवशाद् द्वारादिज्ञानं, वास्तुचक्रे देवानां न्यासक्रमज्ञानं, वास्तुपूजनज्ञानं च प्राप्येत् ।			
	3 दिक्साधनज्ञानं, कीलकरोपणं, मापनविधिः, क्षेत्रव्यवहारः, दुर्गादिलक्षणं, विविधपुराणां नामानि, पुरसंरचनाक्रमः, जलाशय-सरोवर-वापी-कूपादीनां विषयाणां ज्ञानं प्राप्येत् ।			
	4 उद्यानसंरचना, अलिन्दप्रमाणं, प्रवेशमार्गः, भूगर्भलक्षणं, दीपस्थापनं, द्वारमुखं, जगतीप्रमाण इत्यादीनां ज्ञानं प्राप्येत् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	प्रारम्भतः प्रथमस्तबके चापाफलानयनपर्यन्तम्	25	15	1
2	प्रथमस्तबके दुर्गादिलक्षणतः भूलम्बप्रमाणपर्यन्तम्	25	15	1
3	प्रथमस्तबके सोपानतः प्रथमस्तबक सम्पूर्णम्	25	15	1
4	द्वितीयस्तबके प्रासादोत्पत्ति कथनतः जगतीप्रमाणपर्यन्तम्	25	15	1
Course Outcome	1 अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः भूमिदोषज्ञानं, गृहायुर्ज्ञानं, परहस्तगतयोगज्ञानं च प्राप्स्यति ।			
	2 गृहस्वामिराशिवशाद् द्वारादिज्ञानं, वास्तुचक्रे देवानां न्यासक्रमज्ञानं, वास्तुपूजनज्ञानं च प्राप्स्यति ।			
	3 दिक्साधनज्ञानं, कीलकरोपणं, मापनविधिः, क्षेत्रव्यवहारः, दुर्गादिलक्षणं, विविधपुराणां नामानि, पुरसंरचनाक्रमः, जलाशय-सरोवर-वापी-कूपादीनां विषयाणां ज्ञानं प्राप्स्यति ।			
	4 उद्यानसंरचना, अलिन्दप्रमाणं, प्रवेशमार्गः, भूगर्भलक्षणं, दीपस्थापनं, द्वारमुखं जगतीप्रमाण इत्यादीनां ज्ञानंप्राप्स्यति ।			
References:	1 वास्तुमञ्जरी – सूत्रधारनाथा, सं. श्रीकृष्ण जुगनू, चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस, वाराणसी			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वास्तुशास्त्रम् -06	Total Hours	60
Subject Code	4306	Total Credits	04
Subject Type	Major 4306	Paper No	03

Name of the Text Book :- वास्तुसौख्यम्, फलितविकासः

Course Objectives Student will be able to	1 अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययने छात्रः विश्वकर्ममते दिग्लक्षणज्ञानं, शकुनज्ञानं, शल्यफलज्ञानं च प्राप्येत् । 2 वर्णानुक्रमेण वासदिशाज्ञानं, मुख्यद्वारनिर्णयः, मध्यद्वारस्थाननिर्णयः, एकभित्तिसम्बद्धदृढद्वयनिषेधज्ञानं, पूर्वादिदिक्षु द्वारफलं, द्वारवेधे विशेषफलज्ञानं च प्राप्येत् । 3 गृहारम्भे शुभयोगाः, अक्रिभययोगाः, यक्षादिभययोगः इत्यादीनां ज्ञानं प्राप्येत् । 4 दशाविचारज्ञानं, दशवर्गज्ञानं, मेलापकव्यवस्था इत्यादीनां सविस्तरं ज्ञानं भवेत् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	वास्तुसौख्यम् – अष्टमभागः	25	15	1
2	वास्तुसौख्यम्- नवमभागे वर्णानुक्रमेण वासादिशानिरूपणतः द्वारपरि द्वारविषये विशेषपर्यन्तम्	25	15	1
3	वास्तुसौख्यम् – नवमभागे कूपे छायावेधविचारतः परिशिष्टभागपर्यन्तम् सम्पूर्णम्	25	15	1
4	फलितविकासः – सम्पूर्णम्	25	15	1
Course Outcome	1 अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययने छात्रः विश्वकर्ममते दिग्लक्षणज्ञानं, शकुनज्ञानं, शल्यफलज्ञानं च प्राप्स्यति। 2 वर्णानुक्रमेण वासदिशाज्ञानं, मुख्यद्वारनिर्णयः, मध्यद्वारस्थाननिर्णयः, एकभित्तिसम्बद्धदृढद्वयनिषेधज्ञानं, पूर्वादिदिक्षु द्वारफलं, द्वारवेधे विशेषफलज्ञानं च प्राप्स्यति। 3 गृहारम्भे शुभयोगाः, अक्रिभययोगाः, यक्षादिभययोगः इत्यादीनां ज्ञानं प्राप्स्यति। 4 दशाविचारज्ञानं, दशवर्गज्ञानं, मेलापकव्यवस्था इत्यादीनां सविस्तरं ज्ञानं भवति।			
References:	1 वास्तुसौख्यम् – श्री टोडरमल्लः, सं.-आचार्यश्रीकमलाकान्तशुक्लः, सम्पूर्णानन्द-संस्कृत-विश्वविद्यालयः, वाराणसी। 2 फलितविकासः- रानयत्न ओझा, सं. रामचन्द्र पाठकः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी।			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पौरोहित्यम् -07	Total Hours	60
Subject Code	4107	Total Credits	04
Subject Type	Major -4107 Minor-4407	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- दुर्गासप्तशती व्याख्यासहिता (नियतांशः)

Course Objectives Student will be able to	• मार्कण्डेयपुराणपरिचयपूर्वकं रात्रिसूक्त-सुरथनृप-समाधिवैश्यकथामाध्यमेन मूलपाठव्याख्याद्वारा देवीमाहात्म्यबोधः । • महिषासुराधासुरीतत्त्वविनाशद्वारासात्त्विक-शक्तिविस्तारभावनासंपादनं देवीनमस्कारश्च ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	प्रथमद्वितीयाध्यायौ	25	15	1
2	तृतीयोऽध्यायः	25	15	1
3	चतुर्थोऽध्यायः	25	15	1
4	पञ्चमोऽध्यायः	25	15	1
Course Outcome	• मार्कण्डेयपुराणपरिचयपूर्वकं रात्रिसूक्त-सुरथनृप-समाधिवैश्यकथामाध्यमेन मूलपाठव्याख्याद्वारा देवीमाहात्म्यबोधः भविष्यति । • महिषासुरादिआसुरीतत्त्वविनाशद्वारासात्त्विक-शक्तिविस्तारभावनासंपादनं देवीनमस्कारश्च ।			
References:	1. दुर्गासप्तशती व्याख्यासहिता (नियतांशः)			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पौरोहित्यम् -07	Total Hours	60
Subject Code	4207	Total Credits	04
Subject Type	Major 4207	Paper No	02

Name of the Text Book :- बृहद्ब्रह्मनित्यकर्मसमुच्चयः

Course Objectives Student will be able to	• शिवप्रधान-गणपति-देवी-सूर्य-विष्णु-देवतानाम् आवाहनादिषोडशोपचार-पूजाविधिसंपादनम् । • १२१ रुद्राष्टाध्यायावृत्तिपूर्वकम् अभिषेकहोमादि-विधिबोधः।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	शिवपञ्चायतनपूजनप्रयोगतः आरभ्य शिवपञ्चायतनपूजाप्रयोगं यावत्	25	15	1
2	रुद्राभिषेकप्रकाराः इत्यारभ्य सूत्रोक्तत्रिकालसन्ध्याप्रयोगं यावत्	25	15	1
3	नैमित्तिककर्मात्मको द्वितीयविभागः भस्मोद्धूलनप्रयोगः	25	15	1
4	होमात्मकलघुरुद्रप्रयोगं यावत्	25	15	1
Course Outcome	• शिवप्रधान-गणपति-देवी-सूर्य-विष्णु-देवतानाम् आवाहनादिषोडशोपचार-पूजाविधिसंपादनम् । • १२१ रुद्राष्टाध्यायावृत्तिपूर्वकम् अभिषेकहोमादि-विधिबोधः।			
References:	१. बृहद्ब्रह्मनित्यकर्मसमुच्चयः, शास्त्री दुर्गाशंकर उमाशंकर शर्मा, शास्त्री दुर्गाशंकर पुस्तक, बालुकेश्वर संस्कृत पाठशाला, २/९, बाणगंगा, मुम्बई			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पौरोहित्यम् -07	Total Hours	60
Subject Code	4307	Total Credits	04
Subject Type	Major 4307	Paper No	03

Name of the Text Book :- शान्तिकाण्डप्रदीपः

Course Objectives Student will be able to	- विविधशान्तिपूजायाः ज्ञानं भवेत् । - पञ्चाङ्गस्य ज्ञानं भवेत् । - विविधयोगनक्षत्रादीनां शुभाशुभफलस्य ज्ञानं भवेत् ।
---	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	शान्तिलक्षणम्- गोमुखप्रसवशान्तिः, कृष्णचतुर्दशीशान्तिः, सिनीवालीकूहु-दर्शशान्तिप्रयोगः, शास्त्रार्थः	25	15	1
2	विविधनक्षत्राणां शान्तिप्रयोगाः (ग्रन्थोक्ताः)	25	15	1
3	व्यतीपात-गण्डयोग-यमलजनन-त्रिकवैकृतप्रसवशान्तिप्रयोगाः	25	15	1
4	विविधवैकृतानि (ग्रन्थोक्तानि)	25	15	1

Course Outcome	• विविधशान्तिपूजायाः ज्ञानं भविष्यति। • पञ्चाङ्गस्य ज्ञानं भविष्यति। • विविधयोगनक्षत्रादीनां शुभाशुभफलस्य ज्ञानं भविष्यति।
References:	1 शान्तिकाण्डप्रदीपः, अण्णाशास्त्री वारे 2 शान्तिरत्नम् 3 बृहद्ब्रह्मानित्यकर्मसमुच्चयः

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Puran
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	धर्मशास्त्रम् -08	Total Hours	60
Subject Code	4108	Total Credits	04
Subject Type	Major -4108 Minor-4408	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- याज्ञवल्क्यस्मृतिः, आचाराध्यायः सम्पूर्णः

Course Objectives Student will be able to	● आचारे सविशेषज्ञानोपलब्धिहेतौ भक्ष्याभक्ष्यद्रव्यशुद्धिः दानश्राद्धादिविषयेषु नैपुण्यसम्पादनम् । ● सर्वकर्मसु आचारोपलब्धिः बोधसम्पादनम् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	याज्ञवल्क्यस्मृतिः, आचाराध्यायः उपाद्धातप्रकरणादारभ्य वर्णजातिविवेकप्रकरणान्तं यावत्	25	15	1
2	गृहास्थपधर्मप्रकरणादारभ्य द्रव्यशुद्धिप्रकरणान्तं यावत्	25	15	1
3	दानप्रकरणादारभ्य श्राद्धप्रकरणान्तं यावत्	25	15	1
4	गणपतिकल्पप्रकरणादारभ्यराज धर्मप्रकरणान्तं यावत्	25	15	1
Course Outcome	● आचारे सविशेषज्ञानोपलब्धिहेतौ भक्ष्याभक्ष्यद्रव्यशुद्धिः दानश्राद्धादिविषयेषु नैपुण्यसम्पादनम् । ● सर्वकर्मसु आचारोपलब्धिः बोधसम्पादनम् ।			
References:	1. याज्ञवल्क्यस्मृतिः, आचाराध्यायः सम्पूर्णः			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Puran
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	धर्मशास्त्रम् -08	Total Hours	60
Subject Code	4208	Total Credits	04
Subject Type	Major 4208	Paper No	02

Name of the Text Book :- मनुस्मृति: (मन्वर्थटीकासहिता), सप्तमः द्वादशश्च अध्यायौ

Course Objectives Student will be able to		- प्राच्यराजधर्मकर्मादिज्ञानपुरस्सरम् अर्वाचीनराजधर्मज्ञानसम्पादनम् । - शुभाशुभकर्मणां गतिबोधपुरस्सरम् आत्मतत्त्वबोधसम्पादनम् ।		
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	मनुस्मृतिः, सप्तमोऽध्यायः १ तः ११० श्लोकाः	25	15	1
2	सप्तमोऽध्यायः १११ तः २२६ श्लोकाः	25	15	1
3	द्वादशोऽध्यायः १ तः ६० श्लोकाः	25	15	1
4	द्वादशोऽध्यायः ६१ तः १२६ श्लोकाः	25	15	1
Course Outcome		- प्राच्यराजधर्मकर्मादिज्ञानपुरस्सरम् अर्वाचीनराजधर्मज्ञानसम्पादनम् । - शुभाशुभकर्मणां गतिबोधपुरस्सरम् आत्मतत्त्वबोधसम्पादनम् ।		
References:		1. मनुस्मृतिः (मन्वर्थटीकासहिता),		

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Puran
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	धर्मशास्त्रम् -08	Total Hours	60
Subject Code	4308	Total Credits	04
Subject Type	Major 4308	Paper No	03

Name of the Text Book :- आह्निक सूत्रावलि:

(द्वितीयभागकृत्यानि इत्यारभ्य स्त्रीणामाह्निकाचारत्वं यावत् अत्र वैदिकमन्त्रविद्यात्मको भागः परिहार्यः)

Course Objectives Student will be able to	- सोपचारदेवपूजाप्रतिष्ठाभिषेकादिकर्मसु कर्तव्यज्ञानं भवेत् । - प्रातर्मध्याह्नसान्ध्य कृत्यानां सविशेषज्ञानं भवेत् । - विधिकर्मसु विधि -निषेध विषयकं ज्ञानं भवेत् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	द्वितीयभागकृत्यानि	25	15	1
2	तृतीय चतुर्थभागकृत्यानि	25	15	1
3	पञ्चमभागकृत्यानि इत्यारभ्य सप्तमभागकृत्यानि	25	15	1
4	अष्टमभागकृत्यानि तथा च स्त्रीणामाह्निकाचारत्वं यावत्	25	15	1
Course Outcome	• सर्ववर्णानाम् आचार-जन्म-मरणशुद्धिबोधः • स्मृतिमाध्यमेन नित्यनैमित्तिककर्मसु गायत्रीमहत्त्वं प्राणायामादिक्रियाज्ञानमाध्यमेन शरीरस्वास्थ्यबोधसम्पादनम् । • जीवने नित्यनैमित्तिकक्रियाकरणमाध्यमेन श्रद्धाविश्वासादिगुणवर्धनम् । • धर्मस्वरूपं प्रमाणबोधः संस्कारप्रयोजनं तथा च जीवने संस्काराणाम् आवश्यकताबोधसम्पादनम् ।			
References:	1. श्री शुक्लयजुर्वेदीयमाध्यन्दिनवाजसनेयिनां - आह्निक सूत्रावलि:-वैद्य नारायण शर्मा – चौखम्बा विद्याभवन -वाराणसी 2. निर्णयसिन्धुः 3. धर्मसिन्धुः			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Sarvadarshan -09	Total Hours	60
Subject Code	4109	Total Credits	04
Subject Type	Major -4109 Minor-4409	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- **मीमांसान्यायप्रकाशः (प्रयोगविधिनिरूपणात् आन्तम्)**

Course Objectives Student will be able to	- मीमांसादर्शनस्य परिचयहेतवे । - भारतीयदर्शनेषु मीमांसादर्शनस्य स्वरूपज्ञानाय। - मीमांसादर्शनरीत्या वाक्यार्थज्ञानस्य पद्धतिपरिचयाय। - मीमांसादर्शनस्य पारिभाषिकपदानाम् अभिज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	प्रयोगविधिनिरूपणम् – क्रमनिरूपणपर्यन्तम्	25	15	1
2	अधिकारविधिनिरूपणात् परिसंख्यायाः दोषत्रयपर्यन्तम्	25	15	1
3	नामधेयनिरूपणतः न्यायसुधाकारमतखण्डनम्	25	15	1
4	निषेधनिरूपणतः ग्रन्थसमाप्ति यावत्	25	15	1
Course Outcome	- अतिविस्तृतस्य मीमांसादर्शनस्य सङ्क्षेपतया परिचयः अस्मात् ग्रन्थात् भविष्यति । - मीमांसादर्शनानुसारं धर्मलक्षणम्, धर्मप्रमाणम्, वेदस्यापौरुषेयत्वम्, शब्दनित्यत्वम् इत्यादिविषयाणां परिचयो भविष्यति । - मीमांसादर्शने निरूपितस्य यज्ञयागादिकर्मकाण्डस्य ज्ञानं भविष्यति ।			
References:	- न्यायबोधिनी, व्याख्याकारः - डा. दयाशंकर शास्त्री, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी - मीमांसान्यायप्रकाशः, सम्पादकः - राधेश्याम चतुर्वेदी, चौखम्बा संस्कृत सीरिज, वाराणसी - मीमांसान्यायप्रकाशः, व्याख्याकारः - डा. दयाशंकर शास्त्री, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी - मीमांसान्यायप्रकाश-विमर्शः, कपिलदेव पाण्डेयः, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Sarvadarshan -09	Total Hours	60
Subject Code	4209	Total Credits	04
Subject Type	Major 4209	Paper No	02

Name of the Text Book :- न्यायसिद्धान्तमुक्तावली (जलनिरूपणादारभ्य प्रत्यक्षखण्डान्ता)

Course Objectives Student will be able to	- सूक्ष्मतया विषयनिरूपणस्य शैल्याः अभिज्ञानार्थम् । - न्यायवैशेषिकदर्शनगतपारिभाषिकशब्दानाम् अर्थज्ञानाय । - संस्कृतस्य पठन-लेखन-श्रवणादीनां कौशल्यवर्धनार्थम्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	जलनिरूपणात् वायुनिरूपणपर्यन्ता	25	15	1
2	आकाशनिरूपणात् - दिग-निरूपणपर्यन्तो भागः	25	15	1
3	आत्मनिरूपणम्	25	15	1
4	बुद्धि निरूपणात् प्रत्यक्षखण्डान्ता	25	15	1
Course Outcome	- न्यायदर्शनानुसारम् आपः, अग्निः, वायुश्च इति द्रव्याणां विशेषज्ञानं भविष्यति । - न्यायदर्शनानुसारं नित्यद्रव्याणां तत्रापि आत्मनः ज्ञानम् अस्मात् पत्रात् भविष्यति । - न्यायदर्शनस्य अन्यथासिद्धित्वम्, प्रमाणसङ्ख्याज्ञानम्, प्रत्यक्षप्रमाणस्य च षड्विधसन्निकर्षसहितं ज्ञानं भविष्यति ।			
References:	- न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, व्याख्याकार - गजानन शास्त्री मुसलगाँवकर, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी - न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, व्याख्याकार - राजाराम शुक्ल, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी - न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, व्याख्याकार - श्रीकृष्ण वल्लभाचार्य, चौखम्बा संस्कृत संस्थान, वाराणसी - भारतीय दर्शन आलोचन और अनुशीलन, लेखक - चन्द्रधर शर्मा, मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Sarvadarshan -09	Total Hours	60
Subject Code	4309	Total Credits	04
Subject Type	Major 4309	Paper No	03

Name of the Text Book :- **मीमांसा-परिभाषा (कृष्णयज्वाविरचिता)**

Course Objectives Student will be able to	- मीमांसादर्शनस्य प्रारम्भिकः परिचयो भवेत् । - मीमांसादर्शनस्य सैद्धान्तिकपक्षस्य ज्ञानं भवेत् । - मीमांसादर्शनस्य पारिभाषिकपदानाम् अर्थज्ञानं भवेत् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	आरम्भतः प्रयोगविधिपर्यन्तम्	25	15	1
2	अपूर्वसाधनात् परिसंख्याविधिं यावत्	25	15	1
3	श्रुत्यादिषट्प्रमाणारभ्यः प्रतिपत्तेः लक्षणान्तरपर्यन्तम्	25	15	1
4	अर्थगुणकर्मणोः प्राधान्यविचारम् आरभ्य अर्थक्रमनिरूपणम्	25	15	1
Course Outcome	- मीमांसादर्शनस्य प्रारम्भिको परिचयो भविष्यति । - मीमांसादर्शनस्य सैद्धान्तिकपक्षस्य ज्ञानं भविष्यति । - मीमांसादर्शनस्य पारिभाषिकपदानाम् अर्थज्ञानं भविष्यति ।			
References:	मीमांसापरिभाषा , चौखम्बा सुरभारतीप्रकाशन, वाराणसी			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Navya Nyaya -10	Total Hours	60
Subject Code	4110	Total Credits	04
Subject Type	Major -4110 Minor-4410	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- **पञ्चलक्षणी माथुरी (चतुर्थलक्षणतः सिंहव्याघ्रलक्षणान्तो भागः)**

Course Objectives Student will be able to	● व्याप्तेः प्रयोजनेन सह पूर्वपक्षव्याप्तिज्ञानाय । ● पूर्वपक्षव्याप्तेः लक्षणानां परिचयः (माथुर्यनुसारम्) । ● छात्राणां तर्कबुद्धिवैशद्याय ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours 45	Credits 3
1	चतुर्थलक्षणविचारः	25	15	1
2	पञ्चमलक्षणविचारः	25	15	1
3	सिंहलक्षणविचारः	25	15	1
4	व्याघ्रलक्षणविचारः	25	15	1
Course Outcome	● माथुर्यनुसारं पूर्वपक्षव्याप्तेः लक्षणानां दलसार्थक्यानि सिंहव्याघ्रलक्षणानि तल्लक्षणप्रवर्तनविधेश्च ज्ञानम्। ● अनुमाने व्याप्तेरावश्यकताज्ञानम्। ● व्याप्तिलक्षणानामवबोधनज्ञानम्।			
References:	१. पञ्चलक्षणी(माथुरी), श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, नई दिल्ली, २०१२ २. व्याप्तिपञ्चकम्, वामाचरणभट्टाचार्यकृतविवृतिटीका, मास्टरखेलाडीलालः, वाराणसी, १९८८। ३. व्याप्तिपञ्चकम् तथा सिंहव्याघ्रलक्षणम्, डॉ शिवदत्तमिश्रकृता गङ्गानिर्झरिणीटीका, चौखम्बासंस्कृतप्रतिष्ठानम्, वाराणसी।			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Navya Nyaya -10	Total Hours	60
Subject Code	4210	Total Credits	04
Subject Type	Major 4210	Paper No	02

Name of the Text Book :- **व्यधिकरणम् (जागदीशी)** (द्वितीयस्वलक्षणम्, चक्रवर्तिलक्षणानि, व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावखण्डनञ्च)

Course Objectives Student will be able to	- न्यायदर्शनस्य तार्किक पद्धतेः ज्ञानं भविष्यति । - न्यायदर्शनानुसारं लक्षणपरिष्कार पद्धतेः ज्ञानं भविष्यति ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	द्वितीयस्वलक्षणविचारः	25	15	1
2	“केचित्तु व्याप्य वृत्तेः”(चक्रवर्तिलक्षणम्) इति दीधितिमारभ्य“ व्याप्तेरव्यभिचारिसम्बन्धरूपतापि सङ्गच्छते” इति दीधितिपर्यन्तो भागः	25	15	1
3	“हेतौ साध्यतावच्छेदकावच्छिन्ने”ति दीधितिमारभ्य चक्रवर्तिलक्षणान्तो भागः ।	25	15	1
4	“व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावखण्डनान्तो” भागः	25	15	1
Course Outcome	- व्यधिकरणग्रन्थस्य द्वितीयस्वलक्षणस्य ज्ञानम् । - जगदीशतर्कालङ्कारस्य प्रतिपादनपद्धतेः ज्ञानम् । - चक्रवर्तिलक्षणानां अथ च व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावस्य च ज्ञानम् ।			
References:	१. स्वामिरामप्रपन्नाचार्यकृतदीपिकासहितं जागदीशीव्यधिकरणम्, मास्टर् खेलाडीलाल् एन्ड सन्स् संस्कृत बुक् डिपो, वाराणसी। २. व्यधिकरणम् (जागदीशी), श्री दुण्डिराजशास्त्रि, चौखम्बासंस्कृतप्रतिष्ठानम्, वाराणसी।			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Navya Nyaya -10	Total Hours	60
Subject Code	4310	Total Credits	04
Subject Type	Major 4310	Paper No	03

Name of the Text Book :- न्यायमञ्जरी (जयन्तभट्टविरचिता)

Course Objectives Student will be able to	- प्राचीनन्यायस्य परिचयः। - प्राचीनन्यायप्रतिपादनशैल्याः परिचयः। - विविधवादानां प्राचीनशैल्या परिचयः। - प्रमाणसामग्र्याः परिचयः।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	बौद्धाभिमतप्रमाणद्वैविध्यनिरूपणात् अर्थापत्तेः प्रमाणान्तरत्वनिरूपणं यावत्	25	15	1
2	अर्थापत्तेः प्रमाणान्तरतानिरासादारभ्य अर्थापत्तेः स्वरूपान्तरखण्डनं यावत्	25	15	1
3	श्रुतार्थापत्तिखण्डनादारभ्य बौद्धमते अभावस्याऽवस्तुत्वनिरूपणं यावत्	25	15	1
4	विशेषणविशेष्यभावसम्बन्धनिरूपणादारभ्य प्रथमाह्निकं यावत्	25	15	1
Course Outcome	- विविधवादानां प्रतिपादनशैल्याः ज्ञानं भविष्यति । - विविधमतानां सिद्धान्तानां ज्ञानेन सह न्यायसिद्धान्तरीत्या खण्डनविधेर्बोधो भविष्यति । - प्राचीनपद्धतौ प्रमाणचातुर्विध्यस्वीकारे युक्तीनां बोधो भविष्यति । - न्यायमीमांसादीनां विद्यास्थानत्वं भारतीयज्ञानप्रणाल्याः वैशिष्ट्यञ्च ज्ञास्य ।			
References:	- न्यायमञ्जरी, पं.चक्रधरकृता ग्रन्थभङ्गटीका, सम्पादकः- पं.गौरीनाथशास्त्री, सम्पूर्णनन्दसंस्कृतविश्वविद्यालय, वाराणसी-१९८२ - न्यायमञ्जरी, पं.सूर्यनारायणकृता विवरणव्याख्या, चौखम्बा संस्कृत सिरीज, वाराणसी-१९७१ - न्यायमञ्जरी, डॉ.सिद्धेश्वर भट्ट शशिप्रभा कुमार की हिन्दी टीका, विद्याविधि प्रकाशन, देहली			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Swaminarayan Vedantaa (S)-11	Total Hours	60
Subject Code	4111	Total Credits	04
Subject Type	Major -4111 Minor-4411	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- भद्रेशदासस्वामिविरचित-ईशकेनमाण्डूक्यस्वामिनारायणभाष्यम्

Course Objectives (Student will be able to)	- ईशकेनमाण्डूक्येष्वमक्षरपुरुषोत्तमदर्शनं समाहितमिति शास्त्रीयदृष्ट्या ज्ञायेत्। - भाष्यस्याध्ययनेन तर्कशुद्धिः, व्याकरणवृद्धिः, साहित्यसमृद्धिरित्यादिकं विवर्धयेत्। - टीकाभाष्यादिग्रन्थानां लेखने प्रेरणा लभ्येत। - दार्शनिकसिद्धान्तानामध्ययनेन जीवनमुन्नतं भवेत्। - भगवतः सर्वकर्तृत्वम्, तत्सर्वज्ञत्वं, तत्सर्वनियामकत्वमित्यादिज्ञानवैभवेन जीवनस्य विभिन्नपरिस्थितौ स्थैर्यानन्दप्राप्तिमार्गो लभ्येत।
---	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	भद्रेशदासस्वामिविरचित-ईशोपनिषत्स्वामिनारायणभाष्यम्	25	15	1
2	भद्रेशदासस्वामिविरचितकेनोपनिषत्स्वामिनारायणभाष्यस्य प्रथमद्वितीयखण्डौ	25	15	1
3	भद्रेशदासस्वामिविरचितकेनोपनिषत्स्वामिनारायणभाष्यस्य तृतीयचतुर्थखण्डौ	25	15	1
4	भद्रेशदासस्वामिविरचितमाण्डूक्योपनिषत्स्वामिनारायणभाष्यम्	25	15	1

Course Outcomes	- ईशकेनमाण्डूक्येष्वमक्षरपुरुषोत्तमदर्शनं समाहितमिति शास्त्रीयदृष्ट्या ज्ञास्यते। - भाष्यस्याध्ययनेन तर्कशुद्धिः, व्याकरणवृद्धिः, साहित्यसमृद्धिरित्यादिकं विवर्धयिष्यते। - टीकाभाष्यादिग्रन्थानां लेखने प्रेरणा लप्स्यते। - दार्शनिकसिद्धान्तानामध्ययनेन जीवनमुन्नतं भविष्यति। - भगवतः सर्वकर्तृत्वम्, तत्सर्वज्ञत्वं, तत्सर्वनियामकत्वमित्यादिज्ञानवैभवेन जीवनस्य विभिन्नपरिस्थितौ स्थैर्यानन्दप्राप्तिमार्गो लप्स्यते।
Reference:	1 भद्रेशदासस्वामिविरचित-ईशकेनमाण्डूक्यस्वामिनारायणभाष्यम्, BAPS, अक्षरधाम प्रकाशन, अहमदाबाद

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Swaminarayan Vedantaa (S)-11	Total Hours	60
Subject Code	4211	Total Credits	04
Subject Type	Major 4211	Paper No	02

Name of the Text Book :- भद्रेशदासस्वामिविरचित-गीतास्वामिनारायणभाष्यम्, ७- १२ अध्यायाः

Course Objectives (Student will be able to)		● श्रीमद्भगवद्गीतायामक्षरपुरुषोत्तमदर्शनं समाहितमिति शास्त्रीयदृष्ट्या ज्ञायेत। ● भाष्यस्याध्ययनेन तर्कशुद्धिः, व्याकरणवृद्धिः, साहित्यसमृद्धिरित्यादिकं विवर्धयेत्। ● टीकाभाष्यादिग्रन्थानां लेखने प्रेरणा लभ्येत। ● दार्शनिकसिद्धान्तानामध्ययनेन जीवनमुन्नतं भवेत्। ● जीवनस्य विभिन्नपरिस्थितौ स्थैर्यानन्दप्राप्तिमार्गो लभ्येत।		
COURSECONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	सप्तमोऽध्यायः	25	15	1
2	अष्टमोऽध्यायः	25	15	1
3	नवमदशमौ अध्यायौ	25	15	1
4	एकादशद्वादशौ अध्यायौ	25	15	1
Course Outcomes		● श्रीमद्भगवद्गीतायामक्षरपुरुषोत्तमदर्शनं समाहितमिति शास्त्रीयदृष्ट्या ज्ञास्यते। ● भाष्यस्याध्ययनेन तर्कशुद्धिः, व्याकरणवृद्धिः, साहित्यसमृद्धिरित्यादिकं विवर्धयिष्यते। ● टीकाभाष्यादिग्रन्थानां लेखने प्रेरणा लप्स्यते। ● दार्शनिकसिद्धान्तानामध्ययनेन जीवनमुन्नतं भविष्यति। ● जीवनस्य विभिन्नपरिस्थितौ स्थैर्यानन्दप्राप्तिमार्गो लप्स्यते।		
Reference:		1 भद्रेशदासस्वामिविरचितगीतास्वामिनारायणभाष्यम्, BAPS, अक्षरधाम प्रकाशन, अहमदाबाद		

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Swaminarayan Vedantaa (S)-11	Total Hours	60
Subject Code	4311	Total Credits	04
Subject Type	Major 4311	Paper No	03

Name of the Text Book :- भद्रेशदासस्वामिविरचित-तैत्तिरीयोपनिषत्स्वामिनारायणभाष्यम्

Course Objectives (Student will be able to)	• तैत्तिरीयोपनिषदक्षरपुरुषोत्तमदर्शनं समाहितमिति शास्त्रीयदृष्ट्या ज्ञायेत। • भाष्यस्याध्ययनेन तर्कशुद्धिः, व्याकरणवृद्धिः, साहित्यसमृद्धिरित्यादिकं विवर्धयेत्। • टीकाभाष्यादिग्रन्थानां लेखने प्रेरणा लभ्येत। • दार्शनिकसिद्धान्तानामध्ययनेन जीवनमुन्नतं भवेत्। • अक्षरपुरुषोत्तममाहात्म्यज्ञानवैभवेन जीवनस्य विभिन्नपरिस्थितौ स्थैर्यानन्दप्राप्तिमार्गो लभ्येत।			
	COURSECONTENT/SYLLABUS			
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	शिक्षावल्ली	25	15	1
2	आनन्दवल्ल्याः पञ्चमानुवाकपर्यन्तम्	25	15	1
3	आनन्दवल्ल्याः षष्ठानुवाकात् समाप्तिपर्यन्तम्	25	15	1
4	भृगुवल्ली	25	15	1
Course Outcomes	• तैत्तिरीयोपनिषदक्षरपुरुषोत्तमदर्शनं समाहितमिति शास्त्रीयदृष्ट्या ज्ञास्येत। • भाष्यस्याध्ययनेन तर्कशुद्धिः, व्याकरणवृद्धिः, साहित्यसमृद्धिरित्यादिकं विवर्धयिष्यते। • टीकाभाष्यादिग्रन्थानां लेखने प्रेरणा लप्स्यते। • दार्शनिकसिद्धान्तानामध्ययनेन जीवनमुन्नतं भविष्यति। • अक्षरपुरुषोत्तममाहात्म्यज्ञानवैभवेन जीवनस्य विभिन्नपरिस्थितौ स्थैर्यानन्दप्राप्तिमार्गो लप्स्यते।			
Reference:	1 भद्रेशदासस्वामिविरचिततैत्तिरीयोपनिषत्स्वामिनारायणभाष्यम्, BAPS, अक्षरधाम प्रकाशन, अहमदाबाद			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Swaminarayan Vedanta (J)-12	Total Hours	60
Subject Code	4112	Total Credits	04
Subject Type	Major -4112 Minor-4412	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- कठोपनिषत् (गोपालानन्दमुनिविरचितभाष्यसहिता)

Course Objectives Student will be able to		● उत्कृष्टमुमुक्षोः नचिकेतसः आख्यानावबोधः । ● श्रेयःप्रेयोमार्गयोः बन्धमोक्षकारणत्वावगमः । ● परब्रह्मणः याथातथ्येन स्वरूपमाहात्म्यावबोधः ।		
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	१, २ वल्ल्यौ	25	15	1
2	३ वल्ली	25	15	1
3	४ वल्ली	25	15	1
4	५, ६ वल्ल्यौ	25	15	1
Course Outcome		● मुमुक्षोः नचिकेतसः आख्यानं याथातथ्येन अवगन्तुं शक्यते । ● श्रेयःप्रेयोमार्गयोः मोक्षबन्धकारणत्वं सरलतया अधिगम्यते । ● परमपुरुषस्य परमात्मनः स्वरूपमाहात्म्यं यथावद् अधिगन्तुं शक्यते ।		
References:		● कठोपनिषत् (गोपालानन्दमुनिविरचितभाष्योपेता) प्रकाशकः - श्रीस्वामिनारायणगुरुकुलम्, नवागाम-नवसारी प्रथमसंस्करणम् – 2022		

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Swaminarayan Vedanta (J)-12	Total Hours	60
Subject Code	4212	Total Credits	04
Subject Type	Major 4212	Paper No	02

Name of the Text Book :- श्रीमद्भगवद् गीता (गोपालानन्दमुनिविरचितभाष्यसहिता) - ७ तः १२ अध्यायाः

Course Objectives Student will be able to		● भगवतः स्वरूपस्य, तदुपासनस्य, तदैश्वर्यस्य च स्पष्टा प्रतिपत्तिः । ● परमपुरुषस्य विश्वरूपत्वस्य सरलतया अवगमः । ● परब्रह्मणः भक्तेः स्वरूपावबोधः ।		
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	७, ८ अध्यायद्वयम्	25	15	1
2	९ अध्यायः	25	15	1
3	१० अध्यायः	25	15	1
4	११, १२ अध्यायद्वयम्	25	15	1
Course Outcome		● परमपुरुषस्य परमात्मनः स्वरूपम्, तदुपासनम्, तदैश्वर्यं च स्पष्टतया अवगम्यते । ● परब्रह्मणः विश्वरूपशरीरत्वस्य अवबोधः भविष्यति । ● भगवतः नारायणस्य भक्तेः स्वरूपं याथातथ्येन अवबोधिष्यते ।		
References:		● श्रीमद्भगवद्गीता (गोपालानन्दमुनिविरचितभाष्यसहिता) प्रकाशकः - श्रीस्वामिनारायणमन्दिरम् - कुण्डलधाम, वटपत्तनञ्च प्रथमसंस्करणम् – 2013		

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Swaminarayan Vedanta (J)-12	Total Hours	60
Subject Code	4312	Total Credits	04
Subject Type	Major 4312	Paper No	03

Name of the Text Book :- श्रीहरिसम्भवमहाकाव्यम् (विद्वज्जनाह्लादिनीव्याख्योपेतम्)- ११ तः १७ सर्गः

Course Objectives Student will be able to		● भगवतः श्रीस्वामिनारायणस्य समाधिप्रकरणस्यावबोधः । ● भगवतः श्रीस्वामिनारायणस्य दिव्यशोभायाः अवगमः । ● भगवतः श्रीस्वामिनारायणस्य दिव्यस्तुतिस्तवनादीनां प्रतिपत्तिः ।		
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	११ तः १३ सर्गः	25	15	1
2	१४ सर्गः	25	15	1
3	१५ सर्गः	25	15	1
4	१६, १७ सर्गौ	25	15	1
Course Outcome		● भगवतः श्रीस्वामिनारायणस्य समाधिप्रकरणस्य यथावत् ज्ञानं भवितुमर्हति । ● भगवतः श्रीस्वामिनारायणस्य दिव्यशोभां सरलतया अवगन्तुं शक्यते । ● भगवतः श्रीस्वामिनारायणस्य दिव्यस्तुतिस्तवनादीनां स्पष्टतया अवबोधः भवति ।		
References:		● श्रीहरिसम्भवमहाकाव्यम् (विद्वज्जनाह्लादिनीव्याख्योपेतम्) प्रकाशकः - श्रीस्वामिनारायणमन्दिरम् - सरधारधाम , भावनगर-राजदुर्गमार्गः, पीन - 360025 दूरभाषः - +91 8320179808		

શ્રીસોમનાથસંસ્કૃતયુનિવર્સિટી Shree Somnath Sanskrit University

રાષ્ટ્રિયમૂલ્યાંકનપ્રત્યાયનપરિષદ 'A+' ગ્રેડ પ્રત્યાયિત
Accredited by NAAC with 'A+' Grade

રાજેન્દ્રપુલનગર, વેરાવલ - ૩૬૨૨૬૬, શ્રીસોમનાથ-જનપદમ્ (ગુજરાતમ્)
Phone: 02876-244532, E-mail: ssau.veraval@gmail.com - Web: www.ssau.ac.in

Ref No.

સસયુ/એનઈપી/એકેડેમીક/૩૦૫/૨૦૨૫

Date : તા. ૩૧/૦૧/૨૦૨૫

કાર્યાલય આદેશ -

વિષય :- એન.ઈ.પી.-૨૦૨૦ અંતર્ગત શાસ્ત્રી કક્ષાનાં સ્વામિનારાયણ વેદાંત (J) અભ્યાસક્રમમાં કરવામાં આવેલ આંશિક ફેરફારની જાણ કરવા બાબત.

સંદર્ભ :- (૧) શ્રી દર્શનમ સંસ્કૃત મહાવિદ્યાલય, છારોડીનો તા. ૧૦/૧૨/૨૪નો વિનંતી પત્ર.

(૨) તા. ૩૧/૧૨/૨૦૨૪નાં રોજની દર્શન સંકાયની બેઠકમાં લેવાયેલ નિર્ણય.

(૩) તા. ૨૮/૦૧/૨૫નાં રોજની એ.સી. બેઠકમાં તથા તા. ૨૮/૦૧/૨૫નાં રોજની ઈ.સી. બેઠકમાં લેવાયેલ નિર્ણય

(૪) માન. કુલપતિશ્રીનાં ફાઈલ પર મળેલ આદેશાનુસાર

આથી કાર્યાલય આદેશ કરવામાં આવે છે કે, શ્રી સોમનાથ સંસ્કૃત યુનિવર્સિટી, વેરાવળ દ્વારા શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ થી એન.ઈ.પી.-૨૦૨૦ અંતર્ગત શાસ્ત્રી કક્ષાનો અભ્યાસક્રમ અમલમાં મુકવામાં આવેલ છે. ઉપરોક્ત સંદર્ભ-૧ થી મળેલ વિનંતી પત્રને ધ્યાને લઈ સંદર્ભ-૨ અને ૩ થી લેવાયેલ નિર્ણયને સંદર્ભ-૪ થી મળેલ મંજૂરી અનુસંધાને શાસ્ત્રી કક્ષામાં આવતા સ્વામિનારાયણ વેદાંત (J) અભ્યાસક્રમમાં નીચે મુજબનો આંશિક ફેરફાર કરવામાં આવેલ છે જે સંબંધિત તમામને ધ્યાને લેવા વિનંતી છે. આ આંશિક ફેરફાર વાળો અભ્યાસક્રમ આગામી શૈક્ષણિક સત્ર ૨૦૨૫-૨૬ થી અમલમાં મુકવાનો રહેશે.

જુનો તથા નવો સુધારા વાળો અભ્યાસક્રમ

વિષયનું નામ :- સ્વામિનારાયણ વેદાંત (J)	
શાસ્ત્રી - ૨ સેમેસ્ટર ૩ પેપર-૩	
હાલ ચાલતો અભ્યાસક્રમ	નવો સુધારેલ અભ્યાસક્રમ
શ્રી હરિસંભવ મહાકાવ્ય - સર્ગ ૧ થી ૧૦	શ્રી હરિસંભવ મહાકાવ્ય - સર્ગ ૨, ૭, ૧૨
વિષયનું નામ :- સ્વામિનારાયણ વેદાંત (J)	
શાસ્ત્રી - ૨ સેમેસ્ટર ૪ પેપર-૩	
હાલ ચાલતો અભ્યાસક્રમ	નવો સુધારેલ અભ્યાસક્રમ
શ્રી હરિસંભવ મહાકાવ્ય - સર્ગ ૧૧ થી ૧૭	શ્રી હરિસંભવ મહાકાવ્ય - સર્ગ ૧૩, ૧૪, ૧૭

(પ્રો. લલિતકુમાર પટેલ)

કા. કુલસચિવ

REGISTRAR (I /c)

Shree Somnath Sanskrit University
Veraval Dist: Gir Somnath-362266

નકલ રવાના :-

- (૧) માન. કુલપતિશ્રી, કુલસચિવશ્રી કાર્યાલય
- (૨) ડીનશ્રી તથા તમામ સભ્યશ્રીઓ દર્શન સંકાય
- (૩) તમામ કોલેજ/મહાવિદ્યાલય
- (૪) પરીક્ષા વિભાગ

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Ramanuj Vedanta-13	Total Hours	60
Subject Code	4113	Total Credits	04
Subject Type	Major -4113 Minor-4413	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- श्रीमद्भगवद्गीता 4-6 अध्यायाः (रामानुजभाष्यसहितः)

Course Objectives Student will be able to	• कर्मणः ज्ञानपूर्वकं भगवत्समर्पणे युक्तिः भवेत्। • कर्मयोगस्य आत्मप्राप्तिसाधनत्वे ज्ञाननिष्ठायाः शैष्ट्यात् कर्मयोगान्तर्गताकर्तृत्वानुसन्धानप्रकारं तन्मूलं ज्ञानञ्च प्रतिपादितं भवेत्। • कर्मयोगस्य निरपेक्षयोगसाधनत्वं द्रढयितुं ज्ञानाकारः कर्मयोगः योगशिरस्कः भवेत् । • संस्कृतस्य पठन-लेखन-श्रवणादीनां कौशल्यवर्धनार्थम् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	चतुर्थोऽध्यायः (रामानुजभाष्यसहितः)	25	15	1
2	पञ्चमाध्यायः (रामानुजभाष्यसहितः)	25	15	1
3	षष्ठाध्यायः 20 श्लोकाः (रामानुजभाष्यसहितः)	25	15	1
4	षष्ठाध्यायः 21 तः आन्तम् (रामानुजभाष्यसहितः)	25	15	1
Course Outcome	• कर्मणः ज्ञानपूर्वकं भगवत्समर्पणे युक्तिः भविष्यति। • कर्मयोगस्य आत्मप्राप्तिसाधनत्वे ज्ञाननिष्ठायाः शैष्ट्यात् कर्मयोगान्तर्गताकर्तृत्वानुसन्धानप्रकारं तन्मूलं ज्ञानञ्च प्रतिपादितं भविष्यति। • कर्मयोगस्य निरपेक्षयोगसाधनत्वं द्रढयितुं ज्ञानाकारः कर्मयोगः योगशिरस्कः भविष्यति।			
References:	• Research Academy Of Sanskrit , Melkote • Gitapress, Gorakhpur			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Ramanuj Vedanta-13	Total Hours	60
Subject Code	4213	Total Credits	04
Subject Type	Major 4213	Paper No	02

Name of the Text Book :- **प्रश्नश्चेताश्चतरोपनिषदौ (रङ्गरामानुजभाष्यसहिता)**

Course Objectives Student will be able to	- शिष्याणां जिज्ञासाप्रकारः ज्ञानः भवेत् । - गुरूपसरणे श्रद्धायाः महत्तवं ज्ञानः भवेत्। - साधकस्य साधनामार्गस्य सोपानानि ज्ञातानि भवेयुः । - ब्रह्मणः सर्वश्रेष्ठत्वं ज्ञानः भवेत्। - संस्कृतस्य पठन-लेखन-श्रवणादीनां कौशल्यवर्धनार्थम् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	प्रश्नोपनिषद् (रङ्गरामानुजभाष्यसहिता) आदिमत्रयप्रश्नाः	25	15	1
2	प्रश्नोपनिषद् (रङ्गरामानुजभाष्यसहिता) अन्तिमत्रयप्रश्नाः	25	15	1
3	श्वेताश्वतरोपनिषद् (रङ्गरामानुजभाष्यसहिता) पञ्चमषष्ठाध्यायौ	25	15	1
4	श्वेताश्वतरोपनिषद् (रङ्गरामानुजभाष्यसहिता) पञ्चमाध्यायः	25	15	1
Course Outcome	- शिष्यानां जिज्ञासाप्रकारः ज्ञानः भविष्यति। - गुरूपसरणे श्रद्धायाः महत्तवं ज्ञानः भविष्यति। - साधकस्य साधनामार्गस्य सोपानानि ज्ञातानि भविष्यन्ति । - ब्रह्मणः सर्वश्रेष्ठत्वं ज्ञानः भविष्यति।			
References:	Research Academy Of Sanskrit , Melkote			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Ramanuj Vedanta-13	Total Hours	60
Subject Code	4313	Total Credits	04
Subject Type	Major 4313	Paper No	03

Name of the Text Book :- भगवद्रामानुजाचार्यविरचितः वेदान्तदीपः (द्वितीयोऽध्यायः)

Course Objectives Student will be able to	- रामानुजवेदान्तपरम्परायां दार्शनिकग्रन्थस्य परिचयः भवेत् । - श्रीभाष्यादिषु प्रवेशाय सारल्यं भवेत् । - ब्रह्मसूत्रस्य तात्पर्यस्य अवगमनं सहजतया भवेत् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	वेदान्तदीपस्य द्वितीयाध्यायस्य प्रथमपादः	25	15	1
2	वेदान्तदीपस्य द्वितीयायस्य द्वितीयपादः	25	15	1
3	वेदान्तदीपस्य द्वितीयाध्यायस्य तृतीयपादः	25	15	1
4	वेदान्तदीपस्य द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थपादः	25	15	1
Course Outcome	- रामानुजवेदान्तपरम्परायां दार्शनिकग्रन्थस्य परिचयः भविष्यति । - श्रीभाष्यादिषु प्रवेशाय सारल्यं भविष्यति । - ब्रह्मसूत्रस्य तात्पर्यस्य अवगमनम् सहजतया भविष्यति ।			
References:	1. संस्कृतसंशोधनसंसत् – यादवाद्रिः (मेलकोटे) – 571431			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	अद्वैतवेदान्त:-14	Total Hours	60
Subject Code	4114	Total Credits	04
Subject Type	Major -4114 Minor-4414	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- ऐतरेयोपनिषत् (शाङ्करभाष्यसहिता)

Course Objectives Student will be able to	- उपनिषत्सु ऐतरेयोपनिषदः सभाष्यं परिचयो भवेत् । - आत्मसम्बन्धिनः उपनिषन्मतस्य परिज्ञानं भवेत् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	प्रथमाध्यायस्य प्रथमद्वितीयखण्डौ	25	15	1
2	प्रथमाध्यायस्य तृतीयखण्डः	25	15	1
3	द्वितीयाध्यायश्च	25	15	1
4	तृतीयाध्यायः	25	15	1
Course Outcome	- उपनिषत्सु ऐतरेयोपनिषदः सभाष्यं परिचयो भविष्यति । - आत्मसम्बन्धिविभिन्नमतेषु औपनिषदमतस्य परिज्ञानं भविष्यति ।			
References:	1 उपनिषद्भाष्यम्, दक्षिणामूर्तिमठ, वाराणसी 2 ऐतरेयोपनिषद्- शांकरभाष्यसंहिता, गीताप्रेस, गोरखपुर			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	अद्वैतवेदान्तः -14	Total Hours	60
Subject Code	4214	Total Credits	04
Subject Type	Major 4214	Paper No	02

Name of the Text Book :- अपरोक्षानुभूतिः

Course Objectives Student will be able to	- शङ्कराचार्यकृतीनां परिचयो भवेत् । - वेदान्तप्रमेयानां सरलतया ज्ञानं भवेत् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	१ तः ३० श्लोकाः	25	15	1
2	३१ तः ६० श्लोकाः	25	15	1
3	६१ तः १०० श्लोकाः	25	15	1
4	१०१ तः १४४ श्लोकाः	25	15	1
Course Outcome	- वेदान्तदर्शने निरूपितानां विषयाणां सरलतया ज्ञानं भविष्यति । - वेदान्तदर्शनरीत्या आत्मस्वरूपस्य ज्ञानं भविष्यति ।			
References:	1 अपरोक्षानुभूतिः , गीता प्रेस, गोरखपुर			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	अद्वैतवेदान्तः -14	Total Hours	60
Subject Code	4314	Total Credits	04
Subject Type	Major 4314	Paper No	03

Name of the Text Book :- आत्मबोधः (शङ्करसपर्याव्याख्यासहितः)

Course Objectives Student will be able to	• अद्वैतवेदान्तदर्शनस्य प्रारम्भिकं ज्ञानं स्यात्। • अद्वैतवेदान्तशास्त्रे प्रतिपादितानां सूक्ष्मविषयाणाम् अवबोधार्थम्। • जीवात्मनोः ऐक्यसम्पादनार्थम्। • अध्येता स्वात्मानं विज्ञातुं समर्थः भवेत्।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	०१ तः १७ श्लोकाः	25	15	1
2	०८ तः ३४ श्लोकाः	25	15	1
3	३५ तः ५१ श्लोकाः	25	15	1
4	५२ तः ६८ श्लोकाः	25	15	1
Course Outcome	• श्रीमदाद्यजगद्गुरुशङ्कराचार्याणां सरलशैल्याः परिचयः भविष्यति । • एतेन प्रकरणग्रन्थेन जिज्ञासवः अद्वैतवेदान्तस्य कठिनविषयान् ज्ञास्यन्ति । • आत्मतत्त्वस्य चिन्तनं भारतीयदर्शनेषु कथं कृतमस्ति इति विषये ज्ञानं भविष्यति ।			
References:	1. आत्मबोधः, श्रीशारदापीठप्रकाशनम् (देवभूमिः द्वारका), गुजरातम्			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री (B.A. 4 Year) पाठ्यक्रम****Effective from Academic Year 2023-24**

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पूर्वमीमांसा -15	Total Hours	60
Subject Code	4115	Total Credits	04
Subject Type	Major -4115 Minor-4415	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- शास्त्रदीपिका (निर्दिष्ट: भाग:)

Course Objectives Student will be able to	- अभावप्रमाणपरिज्ञानार्थम्। - शब्दार्थयोः सम्बन्धः नित्यो अनित्यो वेति ज्ञानार्थम्। - आत्म-मोक्षादिविषयकज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	अभावपरिच्छेदः	25	15	1
2	शब्दार्थयोः सम्बन्धाक्षेपतः चित्राक्षेपपरिहारपर्यन्तम्	25	15	1
3	आत्मवादतः आत्मनित्यत्वेनाधिकरणोपसंहारपर्यन्तम्	25	15	1
4	शब्दनित्यत्वोपपादनात् प्रथमाध्यायस्य (तर्कपादः) प्रथमपादपर्यन्तम्	25	15	1
Course Outcome	- विभागपुरस्सरम् अभावप्रमाणज्ञानं भविष्यति। - शब्दार्थयोः सम्बन्धः कीदृश इति अवगम्यते। - मीमांसासम्मतानां आत्म-मोक्षादिविषयाणां परिज्ञानं भविष्यति।			
References :	1 पार्थसारथिमिश्रप्रणीता शास्त्रदीपिका, श्रीसोमनाथयाजिकृता मयूखमालिकाव्याख्योपेता, प्रकाशकः-चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री (B.A. 4 Year) पाठ्यक्रम****Effective from Academic Year 2023-24**

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पूर्वमीमांसा -15	Total Hours	60
Subject Code	4215	Total Credits	04
Subject Type	Major 4215	Paper No	02

Name of the Text Book :- जैमिनीयन्यायमाला (तृतीयोऽध्याय)

Course Objectives Student will be able to		• शेषशेषित्वस्वरूपज्ञानार्थम्। • श्रुत्यादि-अङ्गत्वग्राहकप्रमाणानां परिज्ञानार्थम्। • सविभागं प्रकरण-समाख्ययोः ज्ञानार्थम्।		
COURSE CONTENT				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	तृतीयाध्यायस्य प्रथम-द्वितीयपादौ	25	15	1
2	तृतीयाध्यायस्य तृतीय-चतुर्थपादौ	25	15	1
3	तृतीयाध्यायस्य पञ्चम-षष्ठपादौ	25	15	1
4	तृतीयाध्यायस्य सप्तमाष्टमपादौ	25	15	1
Course Outcome		• अङ्गाङ्गिभावस्य स्वरूपज्ञानं भविष्यति। • अङ्गत्वग्राहकाणां षण्णां प्रमाणानां ज्ञानं भविष्यति। • आरूप्यादीनां पार्ष्टिकान्वयज्ञानं भविष्यति।		
References :		1. श्रीमाधवाचार्यप्रणीता जैमिनीयन्यायमाला, श्रीमदप्पय्यदीक्षितकृता दीपिकाव्याख्योपेता, प्रकाशकः-चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, दिल्ली		

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री (B.A. 4 Year) पाठ्यक्रम****Effective from Academic Year 2023-24**

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Darshan
Semester	4	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पूर्वमीमांसा -15	Total Hours	60
Subject Code	4315	Total Credits	04
Subject Type	Major 4315	Paper No	03

Name of the Text Book :- **मीमांसानयमञ्जरी नियतांश**

Course Objectives Student will be able to	• कर्मणाम्: अङ्गिभावज्ञानार्थम्। • श्रुत्यादीनाम् अङ्गत्वग्राहकप्रमाणज्ञानार्थम्। • सामिधेनी-ऋत्विक्सङ्ख्या-दक्षिणादानादिज्ञानार्थम्।			
COURSE CONTENT				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	शेषलक्षणनयात् भक्षपेटिकानयपर्यन्तम्	25	15	1
2	उपक्रमनयात् पुरोडाशविभागनयपर्यन्तम्	25	15	1
3	स्विष्टकृदनुष्ठाननयात् संस्थानयपर्यन्तम्	25	15	1
4	वेदबर्हिनयात् वरसमयनयपर्यन्तम्	25	15	1
Course Outcome	• कर्मणाम् भावज्ञानं भविष्यति। • श्रुत्यादीनाम् अङ्गत्वग्राहकप्रमाणानां ज्ञानं भविष्यति। • सामिधेनी-ऋत्विक्सङ्ख्या-दक्षिणादानादिज्ञानं भविष्यति।			
References :	पण्डित श्री पट्टाभिरामशास्त्रि प्रणीता मीमांसानयमञ्जरी, प्रकाशक:- सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

શાસ્ત્રી(B.A.4 Year)પાઠ્યક્રમ Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	4	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	ગુજરાતી	Total Hours	30
Subject Code	4536	Total Credits	02
Subject Type	AEC-4536	Paper No	5

Name of the Text Book :- શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડ કાવ્યો -સંપાદક ચિનુ મોદી અને સતીશ વ્યાસ (પસંદગીની દશ કૃતિ)

Course Objectives Student will be able to	- વિદ્યાર્થી અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં ખંડકાવ્યના સ્વરૂપનો પરિચય મેળવે. - ગુજરાતી સાહિત્યનાં પ્રમુખ ખંડકાવ્યકૃતિનો પરિચય થાય.			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	ખંડકાવ્ય સંજ્ઞા સ્વરૂપ અને લક્ષણો , ખંડકાવ્ય ઉદ્ભવ વિકાસ શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડ કાવ્યો (૧) વસંત વિજય-કાન્ત (૨) ચક્રવાક -મિથુન -કાન્ત (૩) ચિત્ર વિલોપન-નરસિંહ રાવ (૪) ગ્રામ માતા-કલાપી (૫) મહાત્રયંબક-સુંદરમ (૬) એભલ વાળો -બોટાદકર (૭) છેલ્લી પૂજા-પ્રહલાદ પારેખ (૮) બાહુલ-ચિનુ મોદી (૯) શિખંડી-વિનોદ જોશી (૧૦) જટાયુ-સિતાંશુ ચશચંદ્ર મેહતા	25	15	2
2	ખંડકાવ્યમાં વિષય વૈવિધ્ય ,ખંડકાવ્યમાં સંઘર્ષ ,ખંડકાવ્યમાં ચરિત્ર ચિત્રણ ,ખંડકાવ્યમાં રસ નિરૂપણ ,ખંડકાવ્યમાં છંદ વૈવિધ્ય શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ, વિરામ ચિન્હો	25	15	
Course Outcome	- વિદ્યાર્થીઓને અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપના ખંડકાવ્ય સ્વરૂપનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત થશે . - ગુજરાતી સાહિત્યનાં વિવિધ ખંડકાવ્યના અભ્યાસથી જ્ઞાન પ્રાપ્ત થશે.			
References:	૧ ખંડકાવ્ય - સ્વરૂપ અને વિકાસ - ચિનુ મોદી ૨ ગુજરાતી ખંડકાવ્યો - સંક્ષા અને સમીક્ષા ,ચિનુ મોદી ૩ આપણાં ખંડકાવ્યો -ધીરુ પરીખ ૪ સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપોનો ઇતિહાસ, ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ . ૫ ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ડૉ રમેશ ત્રિવેદી . ૬ સરળ ગુજરાતી વ્યાકરણ -ભરત ઠાકર ૭ ભાષા સજ્જતા અને લેખન કૌશલ્ય - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ પાશ્વ પ્રકાશન ,			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	4	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	HINDI	Total Hours	30
Subject Code	4537	Total Credits	02
Subject Type	AEC-4537	Paper No	5

Name of the Text Book :- सप्त एकांकी- एकांकी संग्रह

Course Objectives Student will be able to		• छात्र हिन्दी एकांकी के स्वरूप को विस्तार से जाने । • छात्र हिन्दी एकांकी के उद्भव और विकास को जाने । • छात्र हिन्दी के प्रमुख एकांकीकारों से अवगत हो । • छात्र अभ्यासक्रम में समाविष्ट एकांकी को पढ़कर उसकी तात्त्विक समीक्षा करना सीखें ।		
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	एकांकी- परिभाषा, तत्त्व, प्रकार, विकास अभ्यासक्रम में समाविष्ट एकांकियों के एकांकीकारों का परिचय	25	15	02
2	'पृथ्वीराज की आँखें'- एकांकी का कथानक 'पृथ्वीराज की आँखें'- एकांकी में व्यक्त ऐतिहासिकता 'रीढ़ की हड्डी'- एकांकी का कथानक 'रीढ़ की हड्डी'- एकांकी में व्यक्त सामाजिक यथार्थवाद 'यहाँ रोना मना है'- एकांकी का कथासार 'यहाँ रोना मना है'- एकांकी में व्यक्त नारीचेतना	25	15	
Course Outcome		• छात्र हिन्दी एकांकी के स्वरूप को विस्तार से जानेंगे । • छात्र हिन्दी एकांकी के उद्भव और विकास को जानेंगे । • छात्र हिन्दी के प्रमुख एकांकीकारों से अवगत होंगे । • छात्र अभ्यासक्रम में समाविष्ट एकांकी को पढ़कर उसकी तात्त्विक समीक्षा करना सीखेंगे ।		
अभ्यासग्रन्थ :		1. सप्त एकांकी, संपादक- डॉ.बी.के.कलासवा, शान्ति प्रकाशन, अहमदाबाद		
References :		• हिन्दी समस्यामूलक नाटकों की शिल्प-विधि, पूनम कुमारी, जयभारती प्रकाशन, इलाहाबाद • नाटक और नाट्य शैलियाँ, दुर्गा दीक्षित, जयभारती प्रकाशन, इलाहाबाद • नाट्य सिद्धान्त विवेचन, शान्ति मलिक, जयभारती प्रकाशन, इलाहाबाद • हिन्दी के नाट्य शिल्पी, शान्ति मलिक, जयभारती प्रकाशन, इलाहाबाद		

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	4	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	English (Grammer and Composition)	Total Hours	30
Subject Code	4538	Total Credits	02
Subject Type	AEC-4538	Paper No	5

Name of the Text Book :- **Beautiful Minds: A Textbook for College Students: McMillan**

Course Objectives :				
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	Text: Beautiful Minds: A Textbook for College Students: McMillan (Section-02)	25	15	1
2	Grammar: (1) Degrees of Comparison, (2) Idioms (From the given List) Composition: (1) Story Writing , (2) Dialogue Writing (Guided)	25	15	1
Course Outcome				
References:	1.Beautiful Minds: A Textbook for College Students: McMillan			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	4	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	English and Communication Skill	Total Hours	30
Subject Code	4539	Total Credits	02
Subject Type	AEC-4539	Paper No	5

Course Objectives :	- To initiate the students into developing the skill of communication. - To expose key concepts of different communication forms as well as various aspects of communication - To acquire ability in communication by developing student's writing, reading, speaking and interview skills and techniques.
----------------------------	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	Effective Speaking Introduction Basic sounds of English Word stress Sentence stress Achieving confidence, clarity and fluency	25	15	1
2	Grammar & Vocabulary 1.Telephonic & Practical conversation (At.College,Bank,Library,Movie,etc) 2. Proverbs	25	15	1

Course Outcome :	- The Student will initiate into developing the skills of communication - The Student will get skilled by the exposure to different communication skills as well as various aspects of communication - The Students will acquire ability in communication by developing student's writing, reading, speaking and interview skills and techniques.
-------------------------	---

References :	Books: 1. Minaxi, Raman (2013) Technical communication: Principles & Practice, New Delhi: OUR 2. Leech, Geoffrey and Jan svartvik A communicative Grammar of English Routledge-2002 3. High School English Grammar & Composition (Wren & Martin)
---------------------	--

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	4	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	અંગ્રેજી-કમ્પ્યુટર	Total Hours	30
Subject Code	4646	Total Credits	02
Subject Type	SEC-4646	Paper No	6

Name of the Text Book :- **Colors of life- A Textbook for College Students, Macmillan**

Course Objectives :				
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	Text: Colors of life- A Textbook for College Students, Macmillan Prose-2- Laxmibai- The Brave Rani of Jhansi, O.L. Henderson and Richard Word Grammar: Model Auxiliaries (blanks) Composition :- Dialogue writing (guided) Dialogue between (1) student-teacher(2) student- librarian (3) booking clerk-passenger(4) customer-band clerk ..etc	25	15	1
2	- Networking Concepts , Components, Tdypes , Topologies - Internet Introduction, History, Intranet, Extranet, Client server architecture, address mechanism, Various Internet services, e-mail ,Concept and use of : E-Commerce, E-Business, E- Governance, Mobile Commerce , Types of Payment System (Digital Cash, Electronic Cheque, Smart Card, Debit/Credit Card,UPI,E-Wallet)	25	15	1
Course Outcome :				
References :		1. Text: Colors of life- A Textbook for College Students, Macmillan		

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	4	Marks	25(T)+25(I)=50
Subject	व्यावहारिक ज्योतिष	Hours	30
Paper Name	4647	Total Credits	02
Paper Code	SEC-4647	Paper No	6

Course Objectives Student Teachers will be able to	- जन्मकुण्डल्यां अरिष्टयोगज्ञानाय - कर्मजीवयोगज्ञानाय - राजयोगज्ञानाय - विविधानां दशान्तर्दशाज्ञानाय			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	- अरिष्टयोगाःतदभङ्गाश्च - कर्मजीवाविचारणा (आजीविकाविचारः) - राजयोगाः नीचभङ्गराजयोगाश्च - अनफा, सुनफा, दुरुधरा, केमद्रुमयोगः, गजकेशरी योगः - वेशि- वासि-उभयचरीयोगाः नाभसयोगाः	25	15	1
2	- प्रमुखदशानां परिचयः - विशौत्तरीदशान्तर्दशासाधनम् - अष्टोत्तरीदशान्तर्दशासाधनम् - सूर्यादिग्रहाणां दशान्तर्दशाफलज्ञानम् रत्नधारणविचारः	25	15	1

Course Outcome	- अनेन छात्राः जातकस्य जन्मकुण्डल्यां नैके अरिष्टयोगानां तदभङ्गनाञ्च - छात्राः जनानां रूच्यानुसारं तेषां वृत्तिकारकाणां ग्रहाणां विचारपूर्वकं आजीविकायाः परामर्शः दातुं शक्नुवन्ति । - छात्राः राजयोगानां लक्षणं ज्ञास्यन्ति । - अनेन विविधानां दशान्तर्दशानां साधनं तासां फलञ्च ज्ञास्यन्ति । - अनिष्टग्रहशान्त्यर्थं रत्नानां ज्ञानं करिष्यन्ति ।
References:	- भावप्रकाशः, सत्येन्द्रमिश्रः, चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन वाराणसी - जातकपारिजातः, पं. कपिलेश्वर शास्त्री, चौखम्भा संस्कृत संस्थान वाराणसी - बृहत्पराशरहोराशास्त्रम् -पं. देवचन्द्र झा चौखम्भा प्रकाशन वाराणसी - शास्त्रपरिचयिका-द्वितीयप्रकरणम्, लेखकः- डॉ. नित्यानन्द ओझा, प्रकाशकः- श्री सोमनाथ संस्कृत विश्वविद्यालय

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	4	Marks	25(T)+25(I)=50
Subject	व्यावहारिक वास्तुशास्त्र	Hours	30
Paper Name	4648	Total Credits	02
Paper Code	SEC-4648	Paper No	6

Course Objectives Student Teachers will be able to	• गृहनिर्माणाय वास्तुपदज्ञानार्थम् • गृहे द्वारस्थानज्ञार्थम् • कक्षनिर्माणस्थानज्ञानार्थम् • वास्तुसन्दर्भे शुभाशुभवृक्षज्ञानार्थम्
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	❖ एकाशीतिवास्तुचक्रविचारः ❖ चतुः षष्टिपदवास्तुविचारः ❖ द्वारविचारः - (1) द्वारस्वरूपज्ञानम् (2) द्वारदिग्विचारः (3) द्वारवेधज्ञानम् (4) द्वारस्थापनम् (5) सूर्यवशेन द्वारचक्रज्ञानम् (5) गवाक्षविचारः	25	15	1
2	❖ गृहभित्तिप्रमाणम् ❖ गृहस्य उच्छ्रित-प्रमाणम् ❖ गृहाणां दैर्घ्य-विस्तारमानम् ❖ गृहकक्षनिर्माणस्थानम् - (1) ब्रह्मस्थानम् (2) शयनकक्षः (3) स्वागतकक्षः (4) देवकक्षः (5) भोजनपाकशाला (6) भोजनालयः (7) सङ्ग्रहप्रकोष्ठः (8) शौचालयः (9) सोपानम् (10) जलव्यवस्थापनम् ❖ गृहसमीपे शुभाशुभवृक्षाः - (1) गृहसमीपे शुभाशुभवृक्षाः (2) त्याज्यवृक्षानां परिहारः (3) कयोश्चित् द्वयोः वृक्षयोः रिक्तस्थानप्रमाणम् (4) वृक्षारोपणविधिः (5) वृक्षारोपणमुहूर्तः (6) जलाशयारामदेवप्रतिष्ठासुहूर्तविचारः	25	15	1

Course Outcome	• अनेन छात्राः वास्तुपुरुषस्य शरीरे चतुषष्टि- एकाशीतिपदौ ज्ञास्यन्ति । • वास्तुपदज्ञानेन गृहेद्वाराणां स्थाननिर्धारणं करिष्यन्ति । • छात्राः द्वारस्वरूपस्य, द्वारवेधस्य च ज्ञानं अर्जयिष्यन्ति • विविधानां प्रकोष्ठानां स्थाननिर्धारणं करिष्यन्ति । • गृहस्य समीपे शुभाशुभवृक्षविषये ज्ञानं अर्जयित्वा निर्दिष्टस्थानेषु वृक्षारोपणं करिष्यन्ति कारयिष्यन्ति च ।
----------------	---

References:	1 बृहद्वास्तुमाला- श्री रामनिहोरदिवेदी 2 वृहत्संहिता- पं अच्युतानन्द झा प्रकाशकः चौखम्भाविद्याभवन वाराणसी 3 वास्तुरत्नावली- श्रीमदच्युतानन्द झा 4 वास्तुशास्त्रमञ्जूषा- कनुभाई पुरोहित
-------------	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	4	Marks	25(T)+25(I)=50
Subject	व्यवहारिक कर्मकांड	Hours	30
Paper Name	4649	Total Credits	02
Paper Code	SEC-4649	Paper No	6

Name of the Text Book :- ब्रह्मनित्यकर्मसमुच्चय

Course Objectives

Student Teachers will be able to

1. श्राद्ध विधि समझे.
2. श्राद्धनां प्रकारो विशेषे जाणु.
3. शुद्ध वैदिकमंत्रोच्चार करे अने मंत्रोनां अर्थ समझे.
4. पितृसूक्तनां मंत्रोनां अर्थ जाणु.
5. प्रायोगिक कर्मकांड शीखे.

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
युनिट – 1	दशाह, अष्टादशाह , द्वादशा, त्रयोदशा प्रयोगः पितृसूक्त	25	15	1
युनिट – 2	तर्पण विधि. श्राद्धनां प्रकारो अने विधि.	25	15	1

Course Outcome

1. श्राद्ध विधि समझसे.
2. श्राद्धनां प्रकारो विशेषे जाणुसे.
3. शुद्ध वैदिकमंत्रोच्चार करे अने मंत्रोनां अर्थ समझसे.
4. पितृसूक्तनां मंत्रोनां अर्थ जाणुसे.
5. प्रायोगिक कर्मकांड शीखसे.

References:

ब्रह्मनित्यकर्मसमुच्चय- शास्त्री दुर्गाशंकर उमाशंकर, शास्त्री दुर्गाशंकरसंस्कृत पुस्तकालय मुंबई
नित्यकर्म पूजा प्रकाश – गीताप्रेस गोरखपुर.
नैमित्तिक कर्म प्रकाश – गुजरात विद्यापीठ ग्रंथालय
श्राद्धविवेक- यौजाम्बा प्रकाशन.
श्राद्धरत्नम् - यौजाम्बा प्रकाशन

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री (B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri		Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	4		Marks	25(T)+25(I)=50
Subject	ICT		Hours	30
Subject Code	4650		Credits	02
Subject Type	SEC-4650		Paper	06

Object Oriented Programming Using C ++

Course Objectives
Student Teachers will be able to

- To learn concepts of Object Oriented Programming.
- Learn Object Oriented Programming using C++.

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	<u>Programming Languages :-</u> • Classification of Programming Languages ▪ Procedure Oriented Programming Language ▪ Object Oriented Programming Language ▪ Scripting Languages • Object Oriented Programming Language ▪ Introduction ▪ Features of Object Oriented Language • Different Object Oriented Language ▪ C++ , Java , Python ,PHP <u>Introduction of C++ Language</u> • Introduction • Difference between C and C++ • Basic Syntax • Input and Output in C++ ▪ Cout ▪ Cin • Comments in C++ • Variables and Data Type • Operators in C++ • Conditional Structures in C++ • Different Loops in C++ • Arrays in C++	25	15	01
2	<u>Functions</u> • Functions in C++ ▪ Syntax ▪ Parameters\Arguments ▪ Default Parameter ▪ Multiple Parameters ▪ Return Values • Different ways of calling function ▪ Pass by Value ▪ Pass By Reference	25	15	1

	• Function Overloading ▪ Overview ▪ Using Function Overloading • Introduction to recursion <u>Classes</u> • Introduction to Class and Object • Defining Class ▪ Data members ▪ Member functions ▪ Access Specifiers • Defining Objects ▪ Accessing data members and member functions • Friend function • Constructor ▪ Definition ▪ Use of Constructors ▪ Characteristics of Constructor ▪ Different Types ▪ Constructor Overloading • Destructor			
Course Outcome	• Students will be able to implement concepts of Object Oriented programming. • Students will be able to write programs in C++.			
References:	1. Object Oriented Programming with C++ second edition, E.Balagurusamy,TBS 2. https://www.scribd.com/document/80188505/C-Balaguruswamy#			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	4	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	NSS	Total Hours	30
Subject Code	4776	Total Credits	02
Paper No	VAC-4776	Paper No	07

Course Objectives Student Teachers will be able to	- વિદ્યાર્થીનિ રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાનો પરિચય થશે. - રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાથી વિદ્યાર્થીના કૌશલ્યમાં વિકાસ થશે. - વિદ્યાર્થીઓ સમુદાયની સમસ્યાઓ અને તેના ઉકેલોના મહત્વને સમજશે. તે પછી, તેઓ સરકાર દ્વારા માન્ય બિન- સરકારી સંસ્થાઓમાં અને અન્ય યુવા અને સામાજિક પ્રવૃત્તિઓમાં રોજગાર માટે મદદરૂપ થશે. - વિદ્યાર્થીનિ સમુદાયની મૂળભૂત સમજ અને માહિતીથી પરિચય થશે. - વિદ્યાર્થીઓ સામાજિક સમુદાયના અભ્યાસક્રમમાં પણ જઈ શકે છે અને વિવિધ સામાજિક સંસ્થાઓ સાથે સંબંધિત વિભાગોમાં તકો મેળવી શકે છે.
---	--

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાનો પરિચય અને મૂળભૂત ખ્યાલ:- - ઇતિહાસ - ધ્યેયો અને ઉદ્દેશ્યો - ચિહ્ન, રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના બેજ, રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના ધ્વજ - રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાગીત - લક્ષ્ય ગીત, સદ્ભાવના ગીત, રાષ્ટ્રીય યુવા ગીત રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના સંસ્થા	25	15	1
2	રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાનું સંગઠન માળખું, નિયમિત પ્રવૃત્તિઓ અને કાર્યક્રમો - રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાનું સંગઠન માળખું - નિયમિત પ્રવૃત્તિઓનો ખ્યાલ - ગામો/ વસાહતોને દત્તક લેવાનો આધાર. - સર્વેક્ષણ પદ્ધતિ. - રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના પ્રવૃત્તિઓનું કેલેન્ડર. - રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના વર્ક ડાયરીની જાળવણી. યુવા અને સ્વયં સેવા:- - યુવાનીવ્યાખ્યા, મુદ્દાઓ, પડકારો અને યુવાનોની તકો. - સામાજિક પરિવર્તનના એજન્ટ તરીકે યુવાનો - સ્વયંસેવાની ભારતીય પરંપરા - સ્વયંસેવાનું મહત્વ અને આવશ્યકતા - સ્વયંસેવા માટે પ્રેરણા અને અવરોધો	25	15	1

Course Outcome	- વિદ્યાર્થીનો સર્વોગી વિકાસ થશે. - વિદ્યાર્થીના કૌશલ્યમાં વિકાસ થશે. - વિદ્યાર્થીઓ સમુદાયની સમસ્યાઓ અને તેના ઉકેલોના મહત્વને સમજશે. તે પછી, તેઓ સરકાર દ્વારા માન્ય બિન- સરકારી સંસ્થાઓમાં અને અન્ય યુવા અને સામાજિક પ્રવૃત્તિઓમાં રોજગાર માટે મદદરૂપ થશે. - વિદ્યાર્થીનિ સમુદાયની મૂળભૂત સમજ અને માહિતી પ્રાપ્ત થશે. - વિદ્યાર્થીઓ સામાજિક સમુદાયના અભ્યાસક્રમમાં પણ જઈ શકે છે અને વિવિધ સામાજિક સંસ્થાઓ સાથે સંબંધિત વિભાગોમાં તકો મેળવી શકે છે.
References:	- NSS Manual 2006, Ministry of youth Services and Sports, Govt. of India, New Delhi. - Orientation Course for NSS Programme Officers, TISS - ડોસુરેશ ચંદ્ર ત્યાગી ., ડો રતન લાલ ., રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના પરિચય એવમ દર્શન - રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના (યુવા નેતૃત્વ અને રાષ્ટ્રિનર્મોણ), ગુજરાત યુનિવર્સિટી - ડોચોચા .એમ .એ ., રાષ્ટ્ર નિર્માણ મેં રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના કી ભુમિકા,

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

શાસ્ત્રી(B.A.4 Year)પાઠ્યક્રમ Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	4	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	પ્રાકૃતિક સ્વાસ્થ્ય	Total Hours	30
Subject Code	4777	Total Credits	02
Paper No	VAC -4777	Paper No	07

Course Objectives Student Teachers will be able to	- સમાજના લોકોને પ્રાકૃતિક ચિકિત્સા તરફ વાળવા - પ્રાકૃતિક ચિકિત્સાના અંગો વિશે માહિતગાર કરવા
--	--

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
યુનિટ – 1	- પ્રાકૃતિક ચિકિત્સા (નિસર્ગોપચાર) માટે ભારતીય વેદ અને શાસ્ત્રમાં સમાયેલો ઇતિહાસ અને આધારો - પ્રાકૃતિક ચિકિત્સાનું મહત્વ - પ્રાકૃતિક ચિકિત્સાના સિદ્ધાંતો - મોડર્ન સાયન્સ, હોમિયોપેથી, આયુર્વેદ, સિદ્ધ, યુનાની અને નેચરોપેથી જેવી આરોગ્ય માટે કામ કરતી તમામ શાખાઓનો પરિચય - માટી ચિકિત્સાનો પરિચય, ઉપયોગ અને ફાયદા - જળ ચિકિત્સાનો પરિચય, ઉપયોગ અને ફાયદા - મસાજ થેરાપી અને વિવિધ પ્રકારના મસાજ વિશે સમજૂતી	25	15	1
યુનિટ – 2	- આરોગ્ય એટલે શું ? - નેચરોપેથી, આયુર્વેદ અને WHO અનુસાર આરોગ્યની વ્યાખ્યા - સૂર્ય ચિકિત્સા, સ્ટીમ બાથ પ્રક્રિયા અને તેના ફાયદા - આહાર એજ ઓષધ: પરિચય - કબજિયાત, એસિડિટી, અપચો વગેરે જેવા પાચન વિકાર માટે પ્રાકૃતિક ચિકિત્સા અને સારવાર - સંધિવા, કમરનો દુઃખાવો, ઘૂંટણનો દુઃખાવો, ગરદનનો દુઃખાવો અને સાયટીકા માટે પ્રાકૃતિક ચિકિત્સા અને સારવાર - ડાયાબિટીસ, મેદસ્વીપણું, હાયપરટેન્શનની પ્રાકૃતિક ચિકિત્સા દ્વારા સારવાર	25	15	1

Course Outcome	- વિદ્યાર્થીઓ પ્રાકૃતિક ચિકિત્સા તરફ વળશે - પ્રાકૃતિક ચિકિત્સાનું મહત્વ જાણશે - અલગ અલગ રોગોમાં પ્રાકૃતિક ચિકિત્સાનો ઉપયોગ કરતાં થશે
-----------------------	--

References:	- નેચરોપેથી- A WAY OF LIFE – ડૉ. ધર્મવૈર યાદવ - ઉપચાર પદ્ધતિ - LINE OF TRECTMENT-આચાર્ય બાલ કૃષ્ણ- દિવ્ય પ્રકાશન- દિવ્યયોગ મંદિર - આરોગ્ય અઝ્ક- 79 વે વર્ષ કે કલ્યાણ વિશેષાંક- સંવર્ધીતા સંસ્કરણ- ગીતા પ્રેસ-ગોરખપુર - પ્રાકૃતિક ચિકિત્સા એક સમગ્ર ઉપચાર પદ્ધતિ- ડૉ.સરસ્વતી કામા -ડૉ. શર્મા - પ્રાકૃતિક ચિકિત્સા – ડૉ . એચ.કે. બખઝું
--------------------	--

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

શાસ્ત્રી(B.A.4 Year)પાઠ્યક્રમ Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	4	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	સામાન્ય જ્ઞાન	Total Hours	30
Subject Code	4778	Total Credits	02
Paper No	VAC -4778	Paper No	07

Name of the Text Book :-

Course Objectives Student Teachers will be able to	- વિદ્યાર્થીઓને સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ માટે સજ્જતા થશે - ભારતના બંધારણ વિશે જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે - ભારતના સાંસ્કૃતિક વારસા વિશે જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે - સરકારશ્રીની વિવિધ યોજનાઓ વિશે જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે - ગુજરાતના સ્થાપત્ય અને કળા વિશે સામાન્ય જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે
---	---

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	ભારતનું બંધારણ – લાક્ષણિકતાઓ, આમુખ, મૂળભૂત અધિકારો અને ફરજો, માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો, અગત્યના બંધારણીય સુધારાઓ, મહત્વની જોગવાઈઓ અને બંધારણનું માળખું સંઘ અને રાજ્યોના કાર્યો, જવાબદારી, સંસદ અને રાજ્યના વિધાન મંડળનું માળખું, કાર્ય અને સત્તાઓ, રાજ્યપાલ અને રાષ્ટ્રપતિની ભૂમિકા	25	15	1
2	ભારતનો સાંસ્કૃતિક વારસો (ગુજરાતના વિશેષ સંદર્ભ) – સાહિત્ય, શીલ્પ અને સ્થાપત્ય, ગુજરાતની કળા અને કસબ, ગુજરાતના તીર્થસ્થળો અને પર્યટનસ્થળો ભારત સરકારની વિવિધ યોજનાઓ - પ્રધાનમંત્રી કિસાન માનધન અને કિસાન સન્માન નિધિ યોજના, અટલ પેન્શન યોજના, પ્રધાનમંત્રી આવાસ યોજના, સખી વન સ્ટોપ સેન્ટર યોજના, મહિલા સ્વાવલંબન યોજના, છાત્રલક્ષી યોજનાઓ, ભોજનબીલ સહાય યોજના, શોધ સ્કોલરશીપ યોજના, ટેબ્લેટ વિતરણ યોજના	25	15	1

Course Outcome	- વિદ્યાર્થીઓને સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ માટે સજ્જતા - ભારતના બંધારણ વિશે જ્ઞાન પ્રાપ્તિ - ભારતના સાંસ્કૃતિક વારસા વિશે જ્ઞાન પ્રાપ્તિ - સરકારશ્રીની વિવિધ યોજનાઓ વિશે જ્ઞાન પ્રાપ્તિ - ગુજરાતના સ્થાપત્ય અને કળા વિશે સામાન્ય જ્ઞાન પ્રાપ્તિ
References:	૧ – ભારતનું બંધારણ, વર્લ્ડ ઇનબોક્સ પ્રકાશન / નવનીત પ્રકાશન / યુવા ઉપનિષદ પબ્લિકેશન ૨ – ભારત અને ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક વારસો, વર્લ્ડ ઇનબોક્સ પ્રકાશન / આઈસ મેજિક પ્રકાશન ૩ – પંચાયતી રાજ અને મહત્વની યોજનાઓ, યુવા ઉપનિષદ પબ્લિકેશન ૪ – યોજનાઓ, અક્ષર પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

શાસ્ત્રી(B.A.4 Year)પાઠ્યક્રમ

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	4	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	IPDC-2	Total Hours	30
Subject Code	4779	Total Credits	02
Paper No	VAC -4779	Paper No	07

Course Objectives Student Teachers will be able to	- વિદ્યાર્થીઓને સર્વગ્રાહી મૂલ્ય-આધારિત શિક્ષણ પ્રદાન કરવું જે તેમને તેમના વ્યક્તિગત, પારિવારિક અને સામાજિક જીવનમાં સફળ થવા સક્ષમ બનાવે. - વિદ્યાર્થીઓને અસરકારકસુદેવોવિકસાવવા તેમ જ તેમનીમાનસિક સ્થિરતા અને કાર્યક્ષમતામાં વૃદ્ધિ થાય અને વ્યક્તિગત વિકાસ માટે પ્રોત્સાહન મળે તેવું શિક્ષણ આપવું. - વિદ્યાર્થીઓ તેમની કારકિર્દીમાંવધુ સફળબનેતેવાકૌશલ્યો)સોફ્ટસ્કિલ (શીખવવા, જેતેઓને આગળ ઉપર નોકરી કે વ્યવસાયલક્ષી ક્ષેત્રોમાં પણ સહાયરૂપ થાય. - ભારતના અજોડ વારસાનું ગૌરવ જાળવવા અને વૈશ્વિક મૂલ્યોની જાગૃતિ વધારવા એવા નાગરિકો તૈયાર કરવા જે તેમનાપરિવાર, કોલેજ, વ્યાવસાયિક ક્ષેત્ર અને રાષ્ટ્રની પ્રગતિ માટે પ્રયત્નશીલ રહે.
--	--

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	(૧) સ્વયંનું નવનિર્માણ- પરિણામને નજરમાં રાખીને પ્રારંભ (૨) સ્વયંનું નવનિર્માણ- વ્યસનમુક્ત જીવન (૩) પરોપકારનું પ્રશિક્ષણ- કેસસ્ટડીભુજ ભૂકંપ રાહતકાર્ય ૨૦૦૧- (૪) કૌશલ્યનિર્માણ-સંપ અને સંવાદિતા (૫) મેરા ભારત મહાન- વર્તમાન ભારત (૬) મહાન વ્યક્તિઓના પગલેપગલે- નમ્ર નેતૃત્વ (૭) મેરા ભારત મહાન- આદર્શ નાગરિક૧- (૮) મેરા ભારત મહાન- આદર્શ નાગરિક-૨	25	15	1
2	(૧) નિષ્ફળતા-એક પાઠશાળા- શાશ્વત સમજણથી જીવન શણગારીએ (૨) મકાન નહીંધર બનાવીએ ,ભૂલોને ભૂલીએઆનંદે ઝૂલીએ , (૩) સ્વયંનું નવનિર્માણ-તણાવમુક્તિની તરફીબ (૪) સ્વયંનું નવનિર્માણ-પહેલું સુખ તે જાતે નર્થા (૫) મહાન વ્યક્તિઓના પગલેપગલે- અનુભવોનો આસ્વાદ (૬) કૌશલ્યનિર્માણ- આર્થિક આયોજન (૭) સ્વયંનું નવનિર્માણ-સંગ એવો રંગ	25	15	1

Course Outcome	- વિદ્યાર્થીઓના જીવનમાં માનવતાના મૂલ્યો જેવા કેએકતા, ક્ષમા, સહાનુભૂતિ, સેવા,અસરકારકવાણીવ્યવહારજેવા અનેકગુણોની અભિવૃદ્ધિ થશે. - વિદ્યાર્થીઓની પરિવાર સાથેની આત્મીયતા વધશે, તેમ જ બીજાની લાગણીઓને સમજી શકશે. અને પોતાની જવાબદારીઓથી સભાન થશે. - આદર્શ, શિસ્તબદ્ધઅનેમૂલ્ય-આધારિતજીવનજીવ્યાહોયતેવામહાપુરુષોના જીવનમાંથી પ્રેરણાપ્રાપ્તકરી,ઉચ્ચચારિત્ર્ય ઘડતર કરી જીવનને વધુ સાર્થક અનુભવશે - ભારત દેશના ભવ્ય વારસા પ્રત્યે ગૌરવ અને અસ્મિતા સાથે દેશના વિકાસમાં પોતાનું યોગદાન આપવા કટિબદ્ધ થશે.
-----------------------	---

References:	- IPDC Work Book Part -2 - Purchase Link:https://amzn.to/3PzcM6p - IPDC Intro - https://youtu.be/FFqs7b_5P3I?si=R2vPgR5gW6dWcgwM - Lecture Glimpse - https://youtu.be/oxoZW6RMspI?si=UZstAhTCpXaR97y3 - IPDC Impact - https://youtu.be/KsTQfJdJ0Y?si=_EfUkqDuCGRKWwW - Preview of Workbook - https://youtu.be/_C09aqQszvY?si=X90cOeHIENO9QqEY
--------------------	--

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Sahitya
Semester	4	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	संक्षिप्तविदुरनीतिशतकम् (तृतीय दीक्षा)	Total Hours	30
Subject Code	4780	Total Credits	02
Paper No	VAC -4780	Paper No	07

Name of the Text Book :- संक्षिप्तविदुरनीतिशतकम्

Course Objectives Student Teachers will be able to	- विदुरस्य विषये ज्ञानं भवेत् । - विदुरनीतिशतकस्य परिचयज्ञानं भवेत् । - विद्यार्थिलक्षणं विद्यार्थिधर्मः च ज्ञायेत । - सज्जनलक्षणं दुर्जनलक्षणं च ज्ञायेत । - वाचः महत्त्वं, धीरलक्षणम्, उत्तमकुलस्य लक्षणं च ज्ञायेत ।			
COURSE CONTENT				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	ग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च परिचयः, श्लोकाः – १ तः २०	25	15	1
2	श्लोकाः – २१ तः ५०	25	15	1
Course Outcome	- विदुरस्य विषये ज्ञानम् । - विदुरनीतिशतकस्य परिचयज्ञानम् । - विद्यार्थिलक्षणज्ञानं विद्यार्थिधर्मज्ञानं च । - सज्जनलक्षणज्ञानं दुर्जनलक्षणज्ञानं च । - वाचः महत्त्वज्ञानं, धीरलक्षणज्ञानम्, उत्तमकुलस्य लक्षणज्ञानम् ।			
References:	संक्षिप्तविदुरनीतिशतकम् – राष्ट्रिय संस्कृत संस्थानम् (तृतीया दीक्षा)			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL**शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम**

Effective from Academic Year 2023-24

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Sahitya
Semester	4	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	संक्षिप्तरामायण(तृतीय दीक्षा)	Total Hours	30
Subject Code	4781	Total Credits	02
Paper No	VAC -4781	Paper No	07

Name of the Text Book :- संक्षिप्तरामायण(तृतीय दीक्षा)

Course Objectives Student Teachers will be able to	● रामस्य गुणविषये ज्ञानं भवेत् । ● आकाङ्क्षापद्धत्या पधज्ञानं भवेत् । ● समास-सन्धिज्ञानं भवेत् । ● पदानां व्याकरणदुष्ट्या वैविध्यज्ञानं भवेत् । ● भाषायां नैपुण्यं सम्भवेत् ।			
COURSE CONTENT				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	श्लोकाः १ तः २५	25	15	1
2	श्लोकाः २६ तः ५०	25	15	1
Course Outcome	● रामस्य गुणविषये ज्ञानम् । ● आकाङ्क्षापद्धत्या पधज्ञानम् । ● समास-सन्धिज्ञानम् । ● पदानां व्याकरणदुष्ट्या वैविध्यज्ञानम् । ● भाषायां नैपुण्यम् ।			
References:	संक्षिप्तरामायणम् – राष्ट्रिय संस्कृत संस्थानम् (तृतीया दीक्षा)			